

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 27 (13.857)

Trst, petek, 1. februarja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Šele včeraj so savdske enote ponovno osvobodile svoje obmejno pristaniško mestece Kafdži Iraške motorizirane in oklopne divizije pripravljajo nov napad na Savdsko Arabijo

V prvem kopenskem spopadu ZDA izgubile 11 mož, iraška vojska zajela tudi neko ameriško vojakinjo
Iraški scud padel na Cisjordanijo - PLO prepričana v Sadamovo zmago, trpljenje Palestincev pa se stopnjuje

RIAD — Poročanje o zalivski vojni postaja iz dneva v dan težavnejše zaradi stroge vojaške cenzure na obeh straneh, da pa bi bila mera polna, so predvsem ameriške izjave do skrajnosti protislovne, saj se spoti spreminjajo, tako da ni jasno, kaj so dejstva in kaj namerno izkrivljanje dogodkov. Zgovoren je primer bitke pri savdskem Kafdžiju, ki so ga po vsem sodeč savdske sile dokončno osvobodile šele včeraj in ne v sredo kot so prvotno trdili. Bolj verjetni so podatki o ameriških izgubah, ker lahko sredstva javnega obveščanja v Ameriki preverjajo dejanske izgube. Po najnovejših podatkih so torej Američani izgubili 11 vojakov, dva sta ranjena, dva pa pogrešajo. Med tema je tudi neka vojakinja. V Bagdadu, kjer uporno zatrjujejo, da so odbili ameriški protinapad pri Kafdžiju, pa trdijo, da so poleg številnih ameriških vojakov zajeli tudi tri ženske. Bagdadski radio navaja, da bodo z vsemi ravnali kot z vojnimi ujetniki, »ženske pa bodo deležne spoštovanja in duhu in črkah koranskega zakona«.

Nedvomno včerajšnji dan za zavezniške sile ni bil najboljši. Ob spodslajju glede osvoboditve Kafdžija je treba še dodati, da ZDA pogrešajo transportno letalo C-130, ki je izgnilo z radarskih zaslonov, ko se je nahajalo nad iraškim ozemljem. Seveda je poveljnik ameriških sil v Zalivu general Norman Schwarzkopf ocenil razsežnosti iraškega napada, kot da bi komar pil slona. Nedvomno pa ne bo komarjev pik, kar baje pripravljajo Iranci ob kuvajtskem mestu Al Vafra, kakih 40 kilometrov zahodno od Kafdžija. Po nepopolnih vesteh naj bi tu nagrnali kar šest iraških pehotnih in tankovskih divizij za kakih 60 tisoč mož.

Vojaški analitiki so vedno bolj prepričani, da je bila bitka pri Kafdžiju le preverjanje zavezniških obrambnih sposobnosti in da mora do pravega spopada šele priti. Tak razplet pa nedvomno preseneča vse izvedence, ki so bili prepričani, da bo iraška vojska vstopala pričakala zavezniško kopensko ofenzivo. Sodeč po pričevanjih iraških vojnih ujetnikov, pri Kafdžiju so jih baje ujeli 160, so življenjski pogoji iraške vojske v Kuvajtu iz dneva v dan težji. Municije jim res ne manjka, zavezniška bombardiranja pa so razdejala vse prometnice, tako da je oskrba s hrano in vodo do skrajnosti težka.

Sadam Husein pa je še vedno prepričan v končno zmago. Včeraj je ves iraški propagandni stroj skušal »z zmago pri Kafdžiju« vlti novega zaupanja iraškim vojakom. Trenutno pa jim je to uspelo le med arabskimi množicami od Mavretanije do Jordana, kjer so bučno slavili novo Sadamovo zmago nad neverniki. V zmago je prepričan tudi zunanji minister PLO Faruk Kadumi, ki je včeraj navedel, da je zasedba Kuvajta izključno notranje arabsko vprašanje in poudaril, da so vsi Palestinci stoodstotno na strani Sadama Huseina. To slepo zavezanost v iraško zmago pa Palestinci že plačujejo, tako na zasedenih arabskih ozemljih kot v južnem Libanonu. Včeraj je iraška balistična raketa Al Husein (predelani sovjetski scud-B) padla na Cisjordanijo, ne da bi poletela žrtev in gmotne škode. Za Palestince na zasedenih arabskih ozemljih pa je vsak dan huji zaradi najčista, da bi se oskrbeli z najnujnejšim za preživetje. Izraelske okupacijske sile sedaj najstrožji vojni režim, a se že nič bolje se Palestincem ne godi v južnem Libanonu, kjer je Izrael silovil proti severu, tako da so libanonske oblasti že dale razumeti, da ne bodo v vanj Izraela, ker posledice nato občuti Libanon.

Ob vsem tem zapletu pa še vedno ni jasno, kaj se dogaja na relaciji Bagdad

Teheran. Britanski viri navajajo, da je v Iran prebegnilo že 200 iraških letal, nekatera pa naj bi se celo ponovno vrnila v Irak, tako da je Teheran kršil svojo obvezo o strogi nevtralnosti. Ob pomanjkanju konkretnih vesti se marsikdo spušča v najbolj fantastično uganje. Tako je neki turški časopis zapisal, da obstaja tajni iraško-iranski sporazum, po katerem naj bi si državi razdelili Zaliv: Irak bi dobil Kuvajt in Savdsko Arabijo, Iran pa Združene arabske emirate in Oman. Teh vesti ne more nihče preveriti, nesporno pa je dejstvo, da je včeraj v Teheran prisel podpredsednik iraške vlade Saadul Hamadi s posebno poslanico Sadama Huseina za predsednika Rafsadžanija. V Teheranu pa je prisel tudi alžirski zunanji minister Ahmed Gozali in generalni tajnik francoskega zunanjega ministrstva François Scheer. Iranski zunanji minister Velajati pa je na sinočnjem srečanju s Hamadijem ostro protestiral, ker iraška letala pristajajo na iranskem ozemlju brez predhodnega pooblastila. Prav tako je Velajati Hamadiju očital, da je Irak zaradi zasedbe Kuvajta kriv za sedanje krvoprelitje in trpljenje v Zalivu.

Po odstranitvi Buracchie dolžnost poveljnika prevzel adm. Martinotti

RIM — Obrambni minister Rognoni je po nasvetu poveljnika vrhovnega štaba mornarice na mesto admiralja Maria Buracchie imenoval admiralja Enrica Martinotti. Ko se bo Buracchia vrnil iz Zaliva, kjer poveljuje italijanskim pomorskim silam, bo zadolžen za načrtovanje in vojaške operacije v vrhovnem štabu. Enrico Martinotti je star 51 let in je že poveljeval fregati Orsa in križarki Caio Duilio, v glavnem pa je doslej opravljal nalogo operativnega nadzornika s kopnega.

Polemike zaradi odstranitve admiralja Buracchie pa se medtem še nadaljujejo, čeprav ni opaziti večjih zaostrovanj. Včeraj se je oglašil tajnik PSDI Cariglia, ki je odločno podprl odločitev pristojnih oblasti v zvezi z »afero Buracchia«. »Admiral ni spoštoval odločitev italijanskega parlamenta, zadeva pa je resnejša, ker isti človek poveljuje naši vojski v Zalivu, zato ga je bilo treba odstraniti s položaja,« je menil Cariglia. Vendar pa niso vsi istega mnenja; demokristjan Ciccardini je prepričan, da je Buracchia nehote padel v past, iz kate-

re ga je bilo pač treba rešiti, medtem ko socialist Colucci trdi, da so glavni krivci prav tisti, ki so Buracchii hiteli izražati solidarnost.

Včeraj pa je spregovoril tudi sam prizadeti. V reportaži neke zasebne televizije je pojasnil, zakaj se je odločil za odstop, raztolmačil pa je tudi tiste odgovore, ki so dejansko sprožili celotno afero. Ko je na primer izjavil »mogoče nas imajo za norca«, je mislil na Sadamove vojake, ki niso pravilno ocenili moči in premoči multinacionalne vojaške sile, in ne na parlament. Tudi trditve, da »bi se bilo mogoče z malo dobre volje izogniti vsemu temu« je Buracchia pojasnil, da je »malo dobre volje« pripisoval Sadamu in ne vladi. Šlo naj bi torej za površno tolmačenje odgovorov in ne za obsojanje. Buracchiov »dogodivščino« (tako jo imenujejo) pa so takoj izkoristili Libijci. Uradno glasilo Gadafijeve vlade je včeraj z mastnimi črkami pisalo, da je Buracchia pač protestiral proti vojni.

O delovanju JLA bodo govorili na prihodnji ožji seji jugoslovanskega predsedstva Niti razširjena seja predsedstva ni rešila dvomov o vlogi vojske v jugoslovanski krizi

JANJA KLASINC

BEOGRAD — Včeraj se je v jugoslovanski prestolnici spet sestal vrh te države. Zasedalo je državno predsedstvo, na katerem so bili tudi predsedniki republik in na katerem so nadaljevali pred približno dvema tednoma začeto razpravo o prihodnosti Jugoslavije. Kot smo izvedeli iz dobro obveščenih krogov, je bila tudi včerajšnja razprava precej konfliktna, saj je potekala pod precejšnjim vplivom zadnjih dogodkov na Hrvaškem.

Možnost vojaške intervencije na Hrvaškem lebdí v političnem ozračju Beograda že več dni. Medtem ko se na Hrvaškem neprestano stopnjuje napetost in opozarja, da je še vedno možno pričakovati celo vojaški udar, pa se v Beogradu dan za dnem objavljajo najrazličnejše vesti in komentarji o nezakonitem uvozu orožja na Hrvaškem, o tem, da se je v tej republiki priprav-

ljala oborožena vstaja, na televiziji pa smo že nešteto krat videli ponovitev filma vojaške obveščevalne službe, ki bremeni zlasti hrvaškega obrambnega ministra Špeglja in notranjega ministra Boljkovca.

V takem ozračju tudi ni čudnega, da se zelo težko razpravlja o mirni poti za izhod iz krize. Verjetno pa je prav na to mislil predsednik Bosne in Hercegovine Izetbegović, ko je na pogovorih z Milanom Kučanom predlagal, naj bi bila današnja seja v Sarajevu in ne v Beogradu. To očitno ni bilo po volji beograjskim možem in tako so se prvi možje Jugoslavije vendarle sestali v glavnem mestu.

Že začetek sestanka je bil menda konflikten, saj so govorili o odnosih med vojsko in posameznimi republikami. Hrvaški in slovenski predstavniki so menda zahtevali, naj bi na včerajšnjem sestanku govorili o položaju

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Hrvaška vlada ne bo dovolila da bi obtožili ministra Špeglja

ZAGREB — Lep sončen, a hladen in oster dan v Zagrebu. V zraku ni tiste napetosti in negotovosti, v katero je bilo mesto zavito minuli petek, za to se je treba zahvaliti dvema dejstvoma in številnim podrobnostim, ki ju dopolnjujejo, in delajo ozračje v hrvaški prestolnici znosnejše, ne glede na rezultate beograjskih pogovorov.

Prvič: hrvaška vlada je že prej prevzela odgovornost za oboroževanje policijskega sestava ministrstva za notranje zadeve in zato ni razloga, da bi na odgovornost klicali obrambnega ministra Martina Špeglja, ki bi ga morali po nalogu včeraj privedi na vojaško sodišče v Zagrebu. Drugo dejstvo je objava informacije o političnem po-

ložaju pri nas in v svetu, ki so jo, podpisano s »politična uprava ZSLO«, prebrali minuli petek v poveljstvih in enotah JLA. In tako so celo doslej neustrašni državljani včeraj precej ohladili svoja stališča do JLA, saj v informaciji dobivajo vodilno mesto predvsem: socializem, federacija in ZK - gibanje za Jugoslavijo, ki naj bi bili odločilni dejavniki za prihodnost Jugoslavije.

Predvčerajšnjim se je v obrambo politične in ministrske integritete upokojenega generalpolkovnika Martina Špeglja oglasila Hrvaška ljudska stranka, pridružila se ji je tudi njegova stranka - SDP, ki ne sprejema uporabe »vojaško-policijskih metod v političnih sporih in spopadih«. SDP Hrvaške meni, da so omenjena sredstva značilna za države z vojaško policijsko diktaturo in da je minister v demokraciji državi odgovoren predvsem vladi in parlamentu.

Zanimivo je, da so se oglasili tudi hrvaški krščanski demokrati, ki so zahtevali, naj o usodi hrvaškega naroda odloča demokratično izvoljeni hrvaški sabor, bivši komunisti pa ekumensko pozivajo »vse ljudi dobre volje, naj si v teh težkih trenutkih podajo roko prijateljstva in miru«.

V času, ko je nastal ta zapis, sta bila ministra Boljkovac in Špegelj v Ljubljani na pogovorih z ministrom Bavčarjem, iz ministrstva za informiranje Hrvaške pa je prišla novica, da predsednik Tudjman v enaki meri skrbi za mednarodni kot za jugoslovanski položaj Hrvaške. Po obisku v Avstriji je včeraj odločneje kot kadarkoli doslej povedal, da armadi ne bo dovolil vmešavanja v politične zadeve Hrvaške, danes pa je že odpotoval v Švico. V Zagrebu so predsednikovim obiskom zelo naklonjeni, saj gre predvsem za gospodarske stike. (dn)

Začel se je dvajseti kongres KPI

Včeraj se je v Riminiju začel dvajseti in hkrati zadnji kongres Komunistične partije. Poročilo našega dopisnika in odmeve na Occhettov uvodni poseg objavljamo na 2. strani (Telefoto AP)

Začetek s tajniškim poročilom na zadnjem kongresu Komunistične partije Italije

Occhetto zahteva enostransko premirje v Zalivu in spremembo italijanskih političnih ravnotežij

RIMINI — Z govorom tajnika Achila Occhetta je po 70 letih dejansko z italijanskega političnega prizorišča odšla italijanska komunistična partija (če ne bo v zadnjem trenutku prišlo do presenečenja in bo del KPI še obdržal staro ime), na njeno mesto pa stopa Partito democratico della sinistra - Demokratična stranka levice. Ob rojstvu nove politične sile se je Occhetto skliceval tudi na Antonia Gramscija, vse pa je pozval k skupnemu boju za združevanje leve, za zamenjavo vodilne oblastvene strukture in za alternativo. To vse skupaj pa naj bi po besedah tajnika KPI vodilo k skupnemu cilju: socializmu, v katerem bo zagotovljena svoboda posameznika in svoboda vseh.

V Occhettovem posegu pa je bila največja teža dana zalivskem spopadu. Pri tem je prišlo jasno do izraza že znano stališče KPI za zahtevo po umiku italijanskih čet iz Zaliva. Za tajnika KPI ni dvoma, kdo je glavni krivec za spopad. To je Saddam Husein, vendar pa je bila po mnenju Occhetta storjena velika napaka, ko se je svet odločil za vojno in s tem dejansko »nasedel« izzivanju iraškega diktatorja. »Mir je možen, toda treba je reagirati takoj,« je poudaril Occhetto in se nato navedel na zadnje izjave sovjetskega in ameriškega zunanjega ministra. Zavzel se je za premirje, tudi začasno, da bi na ta način diplomacija spet dobila manevrski prostor za pogajanja. »In v trenutku, ko bi prišlo do prekinitve sovražnosti, bi moral varnostni svet OZN pokazati pripravljenost, da čim prej skliče mirovno konferenco o Bližnjem vzhodu, na kateri naj bi rešili palestinsko vprašanje, Izraelu pa zagotovili potrebno varnost.«

Ta predlog bo bodoča DSL predstavljal tudi v parlamentu, s svojim »mirovnim izzivom« pa je Occhetto želel tudi odgovoriti tistim v vladi večini, ki so KPI očitali, da je s tem, ko je zahtevala umik italijanskih enot iz Zaliva, storila korak nazaj. Po mnenju tajnika KPI gre pri tem za »različne kulture vladanja in za različne občutke za odgovornost, ne pa kot pravi La Malfa, za to, kdo je bolj, ali kdo je manj zahodnjak«.

Ob obsodbi vojnega spopada v Zalivu pa je Occhetto jasno obsodil tudi poseg sovjetske vojske v Pribaltiku, istočasno pa je poudaril, da je vitalnega interesa za Evropo, da Gorbačova ne odplavijo konservativne sile v SZ. V teh prizadevanjih naj bi Evropa dobila precej bolj pomembno vlogo, kot jo je na področju mednarodnih odnosov imela doslej. Zato bi po mnenju tajnika KPI moralo priti do »politične unije« z enotno zunanjo politiko in z enotnim sistemom varnosti.

Kar zadeva notranje-politično prizorišče, pa je Occhetto dejal, da »mora Italija menjati kožo«. Pri tem je po njegovih besedah prav levice tista, ki je poklicana, da izpelje te spremembe. S tem v zvezi je Occhetto navedel tri po njegovem mnenju bistvena vprašanja. Prvo zadeva velika nesorazmerja med severom in jugom, kjer naj bi za nezavidljiv položaj Juga zgodovinsko odgovornost imeli italijanski vladajoči rezred. Zato bo prav Jug predstavljal eno od najbolj ambicioznih nalog DSL, istočasno pa bo problem Juga po mnenju Occhetta predstavljal bistven preizkus za demokratično presnovo države.

Na drugo mesto po važnosti je Occhetto postavil ustvaritev takega siste-

ma gospodarskih in industrijskih odnosov, ki naj bi v končni fazi zagotavljali polno zaposlenost, tretja velika naloga DSL pa bo demokratična prenova države, ki po njegovih besedah predstavlja pogoj za realizacijo prvih dveh.

Kar pa zadeva odnose z ostalimi strankami, s katerimi bo svojo »uspešnost« na volitvah merila DSL, Occhetto odklanja stare polemike in poziva vse, »naj obrnejo stran«. Vendar pa cilj njegove stranke ostaja razbitje pakta, ki vlada v državi, istočasno pa je Occhetto tudi napadel KD, vendar ne KD kot politično stranko, temveč KD kot stranko ki predstavlja Državo. Toda tudi v KD Occhetto loči »dobre in slabe« to so tisti, ki so bolj ali manj podvrženi strategiji napetosti.

Socialistom in Craxiju pa je komunistični tajnik dejal, naj opustijo dvome in jemljejo DSL resno ter si ogle-

dajo vse karte, »ki jih DSL za alternativo ponuja«. Zato se je zavzel za takojšnje »preverjanje« s PSI. Pri vsem tem pa je Occhetto še enkrat poudaril, da na pot, ki vodi do alternative, ni treba z enotnih organskih stališč. »DSL, PSI in druge levičarske stranke lahko ostanejo ločene, vendar pa lahko najdejo precej več enotnosti kot doslej na terenu institucionalnih predstavništev, na volitvah, v prenovljenem političnem sistemu pa se lahko DSL in PSI predstavita volilcem s programom, z večino in končno z vlado,« je še poudaril tajnik KPI.

Uradni del zadnjega kongresa KPI se je začel s pozdravom župana Riminija Marca Morettija, socialista na čelu petstrankarske koalicije, ki je kot v uvod Occhettovim izjavam o sodelovanju leve dejal, da predstavlja kongres KPI ambiciozen izziv za vso levico in italijansko demokracijo in da je

nastopil »čas, ko je treba premagati stara in neutemeljena nasprotja, s čimer se bo končno prišlo do enotnosti.« Omembe vredna pa je tudi otvoritev ob zvokih Internationale in Lennonove pesmi »Just give peace a chance. Dajmo priložnost miru,« ki je na najbolj način ponazarjala duh in večji del vsebine posega tajnika KPI.

V večernih urah so začele z delom razne komisije, vse struje pa so imele tudi ločena srečanja. Danes sta dopoldne na dnevnem redu najprej posega predstavnikov ostalih dveh resolucij. Resolucijo »Za ponovno ustanovitev KPI« bo predstavil Gavino Angius, Antonio Bassolino pa bo zagovarjal potrebo o ustanovitvi »antagonistične in reformistične stranke,« nato pa bo do večernih ur sledila razprava, v kateri naj bi po predvidevanjih sodelovalo 30 razpraviljavcev.

RADO GRUDEN

Poročilo razočaralo druge stranke

RIMINI — Odmevi na Occhettov uvodni poseg so vse prej kot pozitivni. Predstavniki ostalih strank so ga ocenili z besedami kot: zmeda, kaos, nejasnost, nekateri med njimi so bili razočarani, saj so pričakovali kaj več kot pogrevanje in iznašanje starih tez.

Med najostrejšje ocene brez dvoma sodi Craxijeva, čep-rav se tudi Martelli ni ravno zdržal s kritikami. Za Craxija je Occhetto naredil tri bistvene napake, ki se mu bodo slabo obrestovale: ni podprl akcije OZN in aktivne prisotnosti italijanske vojske v Zalivu; noče pristati na enotnost socialističnega gibanja, ki ga je predlagala PSI; ni pogledal možnosti temeljite ustavne in politične reforme v državi. Skratka, ponovil je zmedene trditve in stališča, »ki jih poslušamo ne samo leta, temveč celo desetletja«. Tudi za Martellija je Occhettov govor odražal popolno zmedo, poleg tega pa ni odmeril niti malenkostnega prostora sodobni in prožni alternativni levici.

Za liberalca Altissima komunistom kronično primanjkuje sprejemljivi predlogi za moderno politiko in se zato stalno oslanjajo na pretekle izkušnje. Tajnik KD Forlani se kot vselej ni hotel izpostaviti, in je ocene prihranil za zadnji dan kongresa. Obžaloval pa je, da Occhetto ni pokazal prav nobene naklonjenosti demokristjanom. Republikanec La Malfa je bil med najostrejšimi kritiki Occhetta. Dejaj, da se v letu dni ni nič spremenilo, da se alternativa vedno bolj oddaljuje in da se je Occhetto praktično sam ogradil od vseh in od vsega. Cariglia (PSDI) ne verjame v to novo stranko in tajnikov govor ga je globoko razočaral, medtem ko je podtajnik pri predsedstvu vlade Cristofori dejal, da gre prej za abortus kot za rojstvo nove stranke. Tudi De Mita ni bil milosten: »Stvar? Najprej bi bilo treba ugotoviti, ali sploh obstaja,« je dejal. In končno Zeleni, ki se niso izrekli, pač pa so rojevajoči stranki samo voščili.

Izseljenci včeraj odšli iz Pantanelle ob spremstvu policajev in... požarov

RIM — Za približno dva tisoč izvenevropskih priseljenec, ki so več mesecev bivali v razpadajoči večnadstropni stavbi bivše tovarne testenin Pantanella, je bil včeraj »najdaljši dan«. Že navsezgodaj so namreč prišli karabinjerji in policajci z avtobusi in tovornjaki, da bi odpeljali prebivalce Pantanelle v osem različnih hotelov, kjer pa bi bili nastanjeni le začasno, dokler ne bi v okolici Rima uredili večji večnamenski center za priseljence.

Vendar se je že v zgodnjih jutranjih urah vse zapletlo. Priseljenci niso hoteli oditi in so zato priredili daljše zborovanje, na katerem je moral poseči sam občinski odbornik za socialne zadeve Giovanni Azzaro ter dati vrsto trdnih zagotovil o bodočnosti priseljenec.

Končno je kolektivni odhod stekel okoli 10. ure, ko so Pakistanci prvi pospravili svoje stvari (na sliki AP) in stopili na avtobuse. V prvih popoldanskih urah sta v kratkem časovnem presledku izbruhnila dva požara, ki sta bila očitno podtaknjena. Dva priseljenca sta bila lažje zastrupljena z dimom, ostali pa so se rešili s pravočasnim begom. Celotna operacija se je zaključila v poznih popoldanskih urah, ko so razpadajočo stavbo zaprli in izročili lastniku, izseljenci pa so bili porazdeljeni po raznih hotelih.

Požar uničil olje namenjeno v Libijo

MARINA DI CARRARA — Včeraj zjutraj je silovit požar popolnoma uničil ogromen kup zabojev motornega olja na vzhodnem pomolu tovarnega pristanišča v Marini di Carrara pri Carrari. Že okoli šeste ure se je nad morjem dvignil kakih 400 metrov visok oblak dima, ki se dalj časa kljub takojšnjem posegu gasilcev iz Prata, Masse, Carrare in La Spezie še ni unesel. Prebivalce bližnjih mest, predvsem pa Masse in Carrare, je zajela panika, saj se dobro zavedajo, kaj pomeni grožnja »črnega oblaka«.

Požar je uničil 1500 ton motornega olja, ki je bilo sprejeto v pločevinkah za 4,5 in za 1 liter, namenjeno pa je bilo v Libijo. Prav zaradi tega in dejstva, da je v bližini presidij 25. bataljona težke artiljerije iz Vidma, so preiskovalci posumili, da je bil požar podtaknjen, kar se je v popoldanskih urah še podkrepilo.

Na sedež tiskovne agencije ANSA iz Firenc je namreč telefoniral neznanec ter z očitnim, sicer nespoznavnim tujim naglasom, dejal, da gre za atentat, ter je napovedal še nove podobne atentate. Telefonska zveza se je takoj nato prekinila. Policija je takoj uvedla preiskavo, ki pa še ni dala nobenih konkretnih rezultatov.

Seja predsedstva Jugoslavije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Jugoslovanske ljudske armade in o njeni vlogi pri iskanju možnosti za sklenitev novega zgodovinskega dogovora. V razpravi v zvezi s to zahtevo je bilo slišati precej nasprotujočih si stališč o vsebini in namenu informacij, ki jih je v minulih dneh v obliki sporočil za javnost ali kako drugače objavil sekretariat za ljudsko obrambo. Mimogrede povedano, se je nekakšno novo »uradno sporočilo« tega sekretariata napovedalo tudi včeraj, a nihče ni vedel, na kaj naj bi se nanašalo. Čeprav je bilo zanj veliko zanimanje, se ni pojavilo in tako je spet ostalo odprto vprašanje, ali vojska resnično namerava v Jugoslaviji izvesti udar, ali pa je to samo del njene psihološke vojne, ki drži v nesigurnosti in strahu večino jugoslovanskega prebivalstva.

Podobna nasprotovanja, kot so bila okoli tega vprašanja, so prevečala tudi razpravo o pismu, ki ga je hrvaški predsednik Tudjman poslal predsedniku Združenih držav Amerike Georgu Bushu.

Po večerni razpravi je predsedstvo na včerajšnjem razširjenem zasедanju sklenilo, da bodo o neresenih vprašanjih v zvezi z vlogo vojske pri nadaljnjem reševanju politične krize govorili na prvi prihodnji seji zveznega državnega predsedstva, vendar v ožji sestavi, torej, brez republiških predsednikov. Več udeležencev razprave je predlagalo (med njimi je bil tudi dr. Drnovšek), naj bi včeraj vendarle govorili samo o rezultatih medrepubliških pogovorov, ki so se vrstili zadnjih deset dni. Tako je v začetku razprave o tem vprašanju govoril jugoslovanski

premier Ante Marković. Predstavil je vsebino svojih pogovorov s predstavniki republiški oblasti o tem, kako naj bi izgledalo delovanje zvezne države, dokler se ne sklene dokončni dogovor o prihodnji ureditvi Jugoslavije. O njegovih predlogih so razpravljali do poznega popoldne. Nismo uspeli izvedeti, kaj se je dogajalo pred koncem seje, a je očitno ponovno prišlo do zaostritve. Medtem ko je okoli 16. ure sejo mirno zapustil dr. Janez Drnovšek, saj je moral odpotovati v švicarski Davos na tradicionalni svetovni ekonomski forum (tega se med drugimi uglednimi gosti udeležuje tudi italijanski zunanji minister De Michelis), pa sta precej nezadovoljna sestane zapustila (verjetno iz protesta?) hrvaška predstavnik Stipe Mesić in Franjo Tudjman. Ob prihodu v Zagreb je Tudjman dejal, da je skušal dopovedati udeležencem seje, da nimajo pred seboj samo hrvaškega predsednika, temveč, da on tam predstavlja hrvaško ustavo in ljudstvo, ki bo znalo zaščititi svobodo in demokracijo. S svoje strani pa je Stipe Mesić menil, da ni mogoče postaviti pod vprašaj suverenost Hrvaške in njenih organov.

Toda, kakorkoli že, včerajšnja seja predsedstva Jugoslavije vendarle ni bila konfliktna, kot bi lahko bila. Očitno se bodo razprave veliko bolj zaostriale takrat, ko bo na dnevnem redu razprava o vlogi vojske v jugoslovanskem političnem življenju. Tako je mogoče te dni pričakovati nekoliko umiritev tudi v razgreti Hrvaški, še zlasti če upoštevamo, da bo v Švico odpotoval tudi hrvaški predsednik Tudjman.

Milan Kučan: Za Slovenijo je nesprejemljivo vmešavanje armade v jugoslovansko krizo

LJUBLJANA — Po vrnitvi iz Beograda se je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan sinoči udeležil tiskovne konference, na kateri je pojasnil, katera vprašanja so obravnavali na včerajšnji seji zveznega predsedstva in kakšno nalogo so si postavili do prihodnjega srečanja na jugoslovanskem vrhu, ki bo predvidoma naslednji četrtek. Do takrat bodo namreč po republikah opravili posvetovanja in razčistili vprašanje, kdo se bo pravzaprav pogovarjal o prihodnosti Jugoslavije.

Milan Kučan je namreč izhajal iz včeraj objavljene »vroče« informacije Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, iz katere je razvidno, kot je dejal, da subjekt teh pogovorov ne bodo republike, temveč armada, ki se očitno nikakor ne more odreči svoji vlogi v političnem življenju države. Za Slovenijo je to nesprejemljivo, je dejal Kučan, in ponovil zahtevo, da se mora armada tudi v resnici in ne samo navidezno depolitizirati. Prav tako se ni strinjal z odgovorom »z vrha«, ki ga ima ta vedno pripravljenega, da JLA vedno ravna v skladu z zakoni in v skladu z pooblastili zveznega predsed-

stva. »Če je tako, potem naj predsedstvo razčisti tudi samo s seboj, kakšno politiko vodi in naj to pove javnosti,« je dejal Milan Kučan. Dodal je še, da se predstavniki JLA včerajšnje seje niso udeležili in da tudi po tej poti niso ugotavljali avtentičnosti objavljene dokumenta. Zagotovil pa je, da imajo v Sloveniji izvirnik in da o njegovi vsebini ne dvomi.

Povedal je tudi, kako daleč so prišli v dvostranskih medrepubliških dogovorih. Slovenijo čaka še pogovor z Makedonci in s Hrvaški, s katerimi se sicer srečujejo, a se lotevajo tem po segmentih. Šele takrat bo slika jasnejša, je dejal Kučan. Po njegovem mnenju smo sedaj pravzaprav najbližji opciji razdružitve. To ni isto kot odcepitve, ker so pravne posledice drugačne, zlasti glede pravnega nasledstva. Pri razdružitvi so namreč vsi partnerji enaki. Navsezadnje je razdružitve bolj logična, kajti Jugoslavija je tudi nastala z združitvijo. Poleg tega je to rešitev, pri kateri eni ne bi vsiljevali svoje volje drugim. Povezava na temelju skupnih interesov pa bo še vedno mogoča, je dejal Milan Kučan. (dd)

Hrvaška ministra v Sloveniji

LJUBLJANA — Na delovnem obisku v Ljubljani sta se včeraj mudila ministra za notranje zadeve in obrambo republike Hrvaške Josip Boljkovac in Martin Špegele (na sliki AP)s sodelavci. S slovenskim sekretarjem za notranje zadeve Igorjem Bavčarjem in namestnikom republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Jelkom Kacinom sta dopolnila oceno trenutnih razmer. (dd)

S tradicionalnim in bogatim razčlenjenim programom V Špetru praznik slovenske kulture

Godalni kvartet Glasbene matice, ki bo nastopil letos na prazniku slovenske kulture v Špetru

ČEDAD — Kultura ima za Slovence izjemen pomen, saj se je tako maloštevilni narod kot je slovenski ohranil prav s kulturo in to seveda velja tudi za ljudi, ki živijo v videmski pokrajini. Zato na dan smrti največjega slovenskega pesnika, Franceta Prešerna, praznujejo tudi v videmski pokrajini dan slovenske kulture.

Beneški Slovenci se bodo torej letos ponovno srečali v Špetru. Praznik slovenske kulture prirejata, kot je že tradicija, Študijski center Nedža in Društvo beneških likovnih umetnikov pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev in Občine

Špetar. Tradicionalna je tudi razčlenitev programa. Najprej bo ob 19. uri v Beneški galeriji odprte razstave slovenske slikarke Metke Krašovec. Sledil bo pesniški intermezzo pesnika Tomaža Salamuna.

V drugem delu programa, ob 20. uri, se bo občinstvo preselilo v občinsko dvorano, kjer bo komorni koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice - Žarko Hrvatič, Jagoda Kjuder, Marko Bitežnik in Peter Filipič - s pianistko Paolo Chiabudini.

Pozdravila bosta predsednik videmske pokrajinske uprave Tiziano Venier in predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

Jutri pri Kanalu proslava 47. obletnice pohoda v Benečijo

TRST — V teh dneh pred 47 leti se je začel znameniti drugi pohod slovenske partizanske vojske v Beneško Slovenijo. Prvega je pred kapitulacijo Italije, maja 1943, vodil že pokojni namestnik glavnega štaba NOV in POO Slovenije general Jaka Avšič, drugega pa je v noči od 2. na 3. februar 1944 izvedla celotna 30. divizija IX korpusa, ki so jo sestavljale tri brigade (Bazoviška, Grogorčičeva in Kosovelova), štab divizije z zaščitno četo, divizijska podoficirska šola in razni prištadni oddelki. Vojski, ki je skupno štela okrog 2300 za tiste čase še kar dobro oboroženih mož, seveda predvsem z lahkim prenosnim orožjem, je poveljeval takratni komandant 30. divizije Albert Jakopič-Kajtimir.

Priprave na pohod, ki ga je narekovala težka situacija v Beneški Sloveniji po hudih udarcih, ki jih je mlada Gregorčičeva brigada, ki je skupno z beneškimi četami operirala na desnem Bregu Soče neposredno po kapitulaciji Italije septembra 1943, zlasti po bitki pod Matajurjem pri Topolovem novembra 1943, so se začele v največji tajnosti že nekaj dni prej z zbiranjem enot divizije na Šentviški in Banjski planoti. Pohod čez Sočo na območje Kanala se je začel v noči med 30. in 31. januarjem, ko so se posamezne brigade in oddelki utrili na položajih ob cesti visoko nad desnem bregom Soče od Kobalarja preko Kambreškega in Raven do Liga, pohod čez staro mejno rečico Idrjico v osrčje Benečije pa se je začel v noči med 2. in 3. februarjem z zasedbo izhodiščnih položajev od Trušnjega, Gorenjega Tarbija in Topolovega (Gregorčičeva brigada), Dreke-Livške ravne (Bazoviška brigada) in Klobučarjev-Rukinov in Praprotnice (Kosovelova brigada).

V podrobnostih celotnega pohoda v tem sestavku ni mogoče opisati. V nenehnih spopadih z nemškimi in raznimi kvizlinškimi enotami, predvsem mongolskimi, ki so imele 30. divizijo

dejansko ves čas v obroču in katerih številčnost je vsaj petkrat presežala partizansko in so bile tudi neprimerno boljše oborožene vključno s tanki in letali, so partizanske brigade prehodile dejansko vse območje Nadiških dolin do samega Čedad, velik del Terških dolin z vdorom v Fojdo v Furlanski nižini pa do Režije na severu. Med pohodom so njihovi propagandni oddelki izvajali mitinge in širili besedo svobode med beneškim slovenskim ljudstvom, ki se je po kapitulaciji Italije tudi samo dvignilo v odpor s četami svojih rodoljubov.

Pohod je trajal polnih 21 dni s povratkom brigad med 18. in 20. februarja čez ledeno mrzlo Sočo na njeni levi breg na treh različnih sektorjih in po predhodnih bojih in spopadih s sovražnimi silami, ki so hotele prehod preprečiti in partizanske sile streti na desnem bregu Soče.

Pohod sam je imel poleg vojaškega tudi velik moralno-politični pomen. Dokazal je, da je mlada partizanska vojska bila sposobna taktično in strateško manevrirati na vsestransko izredno težkem terenu in se uspešno spopadati s premočnim nasprotnikom, po drugi strani pa je zastraševanim beneškim ljudem povrnila moralo in vero v zmago nad nacističnimi okupatorji, saj so se domače beneške enote po tem pohodu še okrepile.

Na kraju, kjer je glavnina enot 30. divizije prestopila Sočo, ob glavni cesti pri vasi Morsko pred Kanalom, je bil 21. oktobra 1984, v letu 40. obletnice pohoda, odkrit spomenik, ki s svojo podobo simbolizira korito Soče. Ob njem se vsako leto zbirajo udeleženci pohoda in tako bo tudi v soboto, 2. t. m. Pobudnik in organizator srečanja, ki se bo začelo ob 10. uri, je tokrat domilicni odbor štaba 19. Kosovelove brigade, nanj pa so vabljeni vsi borci 30. divizije in vseh njenih enot, ki so se udeležili pohoda.

JOŽE KOREN

V Ljubljani »Srečanje s Krasom«

LJUBLJANA — Na ljubljanskem gradu se bo danes pod pokroviteljstvom skupščine mesta Ljubljana odvijala kulturna prireditev, poimenovana "Srečanje s Krasom". Prireditve, na kateri bodo sodelovala podjetja Kras, Vinakras in Lipica, bo potekala v okviru praznovanja slovenskega kulturnega praznika.

Kraševci bodo na njej predstavili ponudbo kraških specialitet, med katerimi najbolj slovita kraški teran in kraški pršut. Predstavili bodo program evropskega prvenstva v dresurnem jahanju v Lipici - znameniti kraški oazi in zibelki lipicanca, ter mojstrovino kamnoseške dejavnosti, namenjeno predvsem za uporabno umetnost. Etnolog dr. Janez Bogataj bo posebej podal kulturno ponudbo in uživanje kraških specialitet. Moto celotne prireditve je predstavitev Krasa, Kraševcev in njihovih dobrin.

Ne smemo zanemariti bogatega kulturnega udejstvovanja Kraševcev. Igralec PDG iz Nove Gorice Janez Starina bo podal recital pesmi Srečka Kosovega, medtem ko bodo članice aktivna kmečkih žena zaplesale v narodnih nošah in podale delček folklorne dejavnosti.

Vsekakor gre za novo obliko predstavitev ob običajne klasične degustacije. Na ljubljanskem gradu bodo nastopili Kraševci v besedi, predstavili bodo svojo pokrajino in znamenite proizvode. Na ogled bo tudi razstava kraških specialitet, ki bo odprta tudi jutri in v nedeljo. Zato vabimo vse ljubitelje Krasa, da izkoristijo priložnost in v nedeljo za ogled razstave o Krasu na ljubljanskem gradu.

-OKS-

V Sežani bodo končno odprli Kulturni dom Srečka Kosovega

SEŽANA — Pred dnevi je komisija za tehnične preglede stavb v sežanski občini opravila pregled kulturnega doma Srečka Kosovega v Sežani. Imeli so le nekaj manjših pripomb in te dni bodo izvajalci del - Kraški zidar Sežana - predali ključje kulturnega doma predstavnikom občine.

Tako bo po okroglih enajstih letih granje končana še ena etapa v gradnji kulturno-poslovnega centra v Sežani. Pred leti so namreč dokončali poslovni objekt tik ob Partizanski cesti, v teh dneh prvo fazo gledališkega dela kulturnega centra, v prihodnosti pa naj bi, če bo za to seveda denar in interes, uredili še drugi del kulturnega doma ter zgradili še en poslovni objekt.

Za dokončanje gledališkega dela kulturnega doma so se delegati sežanske občinske skupščine odločili konec 1989. leta, ko so sklenili, da bodo iz milijona din za ureditev objekta. Kdo ve kako velike izbire pravzaprav niso imele, saj so se morali odločiti, če naj na triletni dograjeni objekt propada, ali pa naj se dokonča. Odločitev je veda pa so na sejah skupščine v novi sestavi še govorili o kulturnem domu, ga zlasti o tem, kako drag in (pre)biten je. Toda izbire ni bilo. Dom je bilo treba dokončati in to se je zgodilo te dni za ceno 28,4 milijona din. V Sežani bodo dobili 8 milijonov din republiških sredstev, sami pa bodo morali pokriti še razliko 6 milijonov din. Za urejenih prostorov gledališča (mini Cankarjeva doma) s 460 sedeži, sorodno tehnično opremo, velikim odstavom (16 x 16 m) primernim za skorajda itn. V teh prostorih bo posebej tudi kinodvorana.

V sežanski občini razmišljajo tudi o tem, da bi ustanovili Zavod Kulturni center Srečka Kosovel, ki bi se ukvarjal s kulturno in vso drugo dejavnostjo v tej lepi stavbi sredi Sežane. Otvoritev kulturnega doma bo bržčas 22. marca, ko naj bi v domu s premierno predstavo (ni še določeno katero) nastopilo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice.

DUŠAN GRČA

Stoisić: Večjo podporo manjšinam

Zastopnica manjšin (v vrstah zelene alternativne liste) v avstrijskem parlamentu Tereziya Stoisić

CELOVEC — Zastopnica manjšin v avstrijskem parlamentu, gradiščanska Hrvatica mag. Tereziya Stoisić, je pretekli teden v imenu kluba zelenih zavzela stališče do poročila zvezne vlade o pospeševanju narodnostnih skupnosti v Avstriji v letih 1987 do 1989.

V tem obdobju je znašala podpora slovenski narodnostni skupnosti 15,7 milijona šilingov, podpora hrvaški narodnostni skupnosti 1,4 milijona šilingov, madžarska skupnost je prejela 1,4 milijona in češka narodnostna skupnost 1,2 milijona šilingov.

Državna poslanka je k tem številkam oz. poročilu zvezne vlade, ki ga bo še obravnaval avstrijski parlament, povedala, da razdeljena sredstva niso v nobenem razmerju z dejanskimi potrebami posameznih narodnostnih skupnosti v Avstriji.

Mag. Tereziya Stoisić v svojem stališču do politike zvezne vlade

do narodnostnih skupnosti v Avstriji dalje poudarja, da zvezna vlada v svojem poročilu kot primer vzornega pospeševanja naveda podporo ZRN za dansko narodnostno skupnost v deželi Schleswig-Holstein. Le-ta znaša samo za to narodnostno skupnost, ki je približno velika kot slovenska na Koroškem, letno nad 91 milijonov šilingov. Skratka, ZRN daje sedemkrat toliko, kot je dala Avstrija leta 1989 za vse svoje manjšine.

Stoisićeva ostro kritizira tudi dejstvo, da so gradiščanski Hrvati leta 1989 prejeli le osmino podpore, kakršno so prejeli koroški Slovenci, Čehom in Madžarom pa so načrtovano podporo črtali skoraj za tretjino, Romi in Slovaki pa so sploh ostali praznih rok. Tako imenovane nove manjšine v poročilu zvezne vlade pa niti niso omenjene.

In ob koncu še kratek izvleček zastopnice manjšin Zelene alter-

nativne liste v avstrijskem parlamentu:

»Poročilo o položaju narodnostnih skupnosti je očiten poskus zvezne vlade, da slepi državni zbor o dramatični situaciji manjšin. Vsem narodnostnim skupnostim namreč zaradi nezadostnega pospeševanja ter skrajno restriktivnih ukrepov grozi popolna asimilacija.«

Poslanka zelenih zato meni, da tak razvoj lahko prepreči le še »zelo masivna materialna in denarna podpora deložnih in državnih oblasti.« »Republika Avstrija je s svojo ustavo ter mednarodnimi pogodbami prevzela dolžnost, da ne le ohrani narodnostne skupnosti v državi, pač pa tudi, da jim zagotovi nadaljnji razvoj. Doslej se Avstrija tej obveznosti še ni odzvala na primeren način, meni mag. Tereziya Stoisić v stališču k poročilu avstrijske zvezne vlade.

Medtem ko so povečali spisek zahtev

Izolski ladjedelci prekinili stavko

IZOLA — S tem ko so vsem 330 zaposlenim v izolski ladjedelnici včeraj izplačali po 3.400 dinarjev akontacije, so se na zboru delavcev odločili, da prekinijo včerajšjo stavko in vsi zaposleni začnejo z delom. V 2. oktobru pa še vedno deluje stavkovni odbor, ki bo skušal uresničiti vse zahteve, ki so jih postavili na jutranjem zboru delavcem pred začetkom štrajka.

Včerajšnja stavka v ladjedelnici 2. oktober je izbila potem ko delavcem niso uspeli izplačevati polovice novembrskega in vso decembrsko plačo, kot jim je bilo obljubljeno med dvodnevno stavko 23. in 24. januarja. Prilivov na žiro račun je bilo le za izplačilo polovice novembrskega plače, da pa bi vsaj ublažili stisko vseh zaposlenih, so se odločili, da vsem izplačajo po 3.400 dinarjev in kasneje napravijo proračun.

Po jutranjem zboru delavcev je vse kazalo, da bodo delavci vztrajali pri stavki in da ne bodo pri-

stali na nov kompromis s poslovdstvom, ki tudi danes ni imelo v rokah trdnih zagotovil, kdaj bodo lahko izplačali omenjeno plačo in pol. Vednar je direktor pojasnil, da je edini zaslejšiv priliv, če opravijo in dokončajo delo na nemški in italijanski ladjah, saj sta oba ladjarja zagotovila, da bosta nakazala denarni čim bo delo opravljeno. Direktor je še opozoril, da se v obratnem primeru lahko tudi zgodi, da ladjarja tožita ladjedelnico za zamudo pri remontu, na ladjah pa bi morali za vsak dan plačati približno po 10.000 dolarjev penalov, kar bi ladjedelnico spravilo še v hušji položaj. Poslovdstvo 2. oktobra pa že drugi dan čaka odgovor ministra za industrijo in gradbeništvo Izidorja Rejca, od katerega zahtevajo poročilo za posojilo, s katerim bi izplačali iz likvidnosti težav (gre za posojilo med 15 in 20 milijoni dinarjev).

Delavci so torej spoznali, a le z delom lahko pridejo do zanesljivega denarja, zato so se tudi danes odločili za kompromisno rešitev, stavkovni odbor pa so pooblastili, da v najkrajšem času doseže izpolnitev vseh zahtevpostavljenih na jutranjem zboru delavcev.

Izolski ladjedelci so včeraj razširili spisek zahtev. Poleg izplačila polovice novembrskega in cele decembrske plače, zahtevajo še, da se jim januarska plača izplača do 18. februarja, kot predvideva splošna kolektivna pogodba, da se jim do konca leta izplača vse opravljene nadure, da se čakanje na domu plačuje v višini 80 in ne sedanjih 70 odstotkov od rednega dela. Izrekli so tudi nezaupnico dvema članoma poslovdstva in sicer Ladislavu Pavniku in Zdenku Zalokarju. Od ministra za industrijo in gradbeništvo Izidorja Rejca pa zahtevajo, da se vlada takoj vključi v reševanje problemov edine sovske ladjedelnice.

IZTOK UMER

Hude težave na Brennerju

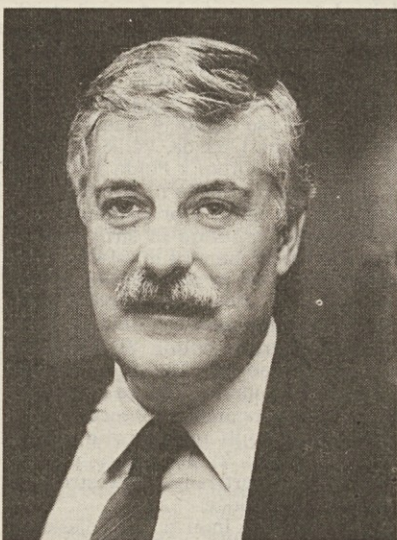
BOCEN — Mednarodni trgovinski promet na Brennerju se nahaja v vse večjih težavah. 570 dovolilnic, ki jih dnevno daje na razpolago avstrijska vlada italijanskim avtoprevoznikom za vožnjo po cestah te države, je bilo dvignjenih že ob osmi uri, ostali avtoprevozniki so se zato morali vrniti na carinsko postajo pri Vipitenu. Vrsta kamionov, ki je čakala na prehod meje je bila včeraj zjutraj italijansko-avstrijske meje je bila včeraj dolga osem kilometrov. Avtoprevozniki zaenkrat prenašajo sedanje stanje, ne izključujejo pa, da bi v naslednjih dneh lahko sprožili kakšno protestno manifestacijo.

Včeraj se je vsekakor v Bocnu sestel promocijski odbor za prevoze preko Brennerja, v katerem so prisotni predstavniki okrog dvajset trgovinskih zbornic, predstavniki ministrstva za javna dela, avtonomnih pokrajin Bocen in Trento ter zastopniki železniških ustanov Italije, ZRN in Avstrije, ki so obsodili veliko zamudo za izgradnjo železniškega predora pod Brennerjem.

Nepričakovan razplet na seji strankinega vodilnega telesa Opelt ostal pokrajinski tajnik SSK Razčiščenje odloženo na kongres

Miro Opelt ostane na krmilu pokrajinskega vodstva Slovenske skupnosti. Tako je v sredo pozno zvečer precej nepričakovano odločil pokrajinski svet stranke, ki je najprej skoraj soglasno sprejel odstop Opelta in ga potem znova izvolil z dovolj širokim političnim mandatom, ki bo zapadel v drugi polovici aprila ali najkasneje v začetku maja, ko bo na sporedu strankin pokrajinski kongres. Prevladalo je tako mnenje, da mora v stranki v tem precej kritičnem trenutku obveljati enotnost, pri čemer je očitno, da se notranje komponente niso sporazumele o novem sekretarju, vsakršna kandidatura pa bi v tem trenutku verjetno povzročila polemike in težko premostljiv razkol. Notranje razčiščenje je torej odloženo na spomladanski kongres, ki bo izvolil novega tajnika in predvsem začrtal politično linijo ter strategijo tržaške SSK v bližnji in daljnoročni perspektivi.

Opelt je bil ponovno izvoljen z 22 glasovi, šest članov pokrajinskega sveta se je vzdržalo, eden pa je glasoval proti. Tudi novi izvršni odbor pa je bil izvoljen skoraj soglasno in je takole sestavljen: Peter Močnik, Marij Maver, Alojz Tul, Aljoša Vesel, Antek Terčon, Martin Breclj, David Slobec in Maja Lapornik. Za pokrajinskega podtajnika je bil izvoljen Močnik, medtem ko je imel prej politični sekretar dva namestnika. Eden je bil Močnik, drugi pa je bil dolinski občinski svetovalec Boris Gombač, ki ga po znanih razhajanjih v dolinski SSK ter po nedavni časopisni polemiki v zvezi s situacijo v Nabrežini ni več v novem izvršnem telesu, kjer je vsekakor prišlo do precejšnjih novosti.

Potrjeni politični tajnik SSK Miro Opelt.

Novi člani so Vesel, Slobec in Martin Breclj, ki so zamenjali Gombača, Lokarja in Marjana Breclja. Izključitev tržaškega občinskega svetovalec iz izvršnega odbora ni, kot kaže, politične narave, ampak je neposredno povezana z Lokarjevimi delovnimi obvezami na videmski univerzi, ki mu v marsičem onemogočajo tudi redno prisotnost ter sodelovanje na zasedanjih občinskega sveta. To odpira tudi vprašanje Lokarjeve morebitne prisotnosti v novem občinskem odboru, ki je tudi zaradi tega pod vprašajem. Slobec je pokrajinski predsednik Mladinske sekcije SSK, Breclj pa načelnik strankine svetovalske skupine v devinsko-

nabrežinskem občinskem svetu in eden najbolj tesnih sodelavcev deželnega svetovalec Bojana Brezgarja.

Opelt je uvodoma utemeljil vzroke svojega odstopa in govoril o premajhnem učinkovitosti stranke v tem kočljivem političnem momentu. Omenil je tudi potrebo po tesnejšem sodelovanju med pokrajinskim vodstvom in posameznimi sekcijami, ki doslej ni bilo ravno najboljše. Razprava, ki je sledila njegovim uvodnim besedam, pa je obšla marsikatero odprto vprašanje, o katerem bo gotovo tekla beseda na že sklicanem kongresu. Med soočanjem je padlo nekaj kritičnih pripomb na račun odvetnika Jožeta Škerka v zvezi z njegovim javnim in kritičnim posegom v zvezi z devinsko-nabrežinsko situacijo, kritike pa je bilo slišati tudi na račun (bivšega) podtajnika Gombača. Glede Opeltove ponovne izvolitve je bil verjetno odločilen poseg deželnega sekretarja Iva Jevnikarja, ki je dal jasno razumeti, da deželno vodstvo nasprotuje razkolom, ki bi nedvomno močno ošibili vlogo SSK na predvečer važnih in odločilnih pogajanj za oblikovanje novih tržaških uprav in devinsko-nabrežinskega občinskega odbora. Glede Trsta vsekakor obstaja precej stvarnih možnosti, da bo SSK vstopila v vodilno koalicio, o upravnih in političnih perspektivah v Devinu-Nabrežini pa bodo (vsaj v prvi fazi) sklepali na občinski ravni.

V sredo zvečer so tudi izvolili delegacijo, ki se bo pogajala za oblikovanje novega tržaškega občinskega in pokrajinskega odbora. Poleg Opelta so v njej še podtajnik Močnik, Vesel in Breclj.

S. T.

Že proti koncu prva faza »načrta Elettra« Gradnja sinhrotrona s pospešenim tempom

Dela za gradnjo sinhrotrona Elettra pri Bazovici se nadaljujejo z dokajšnjo brzino. Kot beremo v tiskovnem sporočilu družbe Sincrotrone Trieste, se na delovišču pri Bazovici že zaključuje prva faza tega načrta, saj so že dokončali izkopavanje za namestitev linearnega pospeševalnika in stavbe W, kjer bodo laboratoriji in delavnice. V prejšnjih dneh so po novi stezi, ki povezuje delovišče pri Bazovici z državno cesto števil. 14 (na sliki Davorina Križmančiča), privozili mešalci betona, ki bodo postavili temelje za obe stavbi. Računajo, da bosta stavbi dograjeni jeseni, že v začetku poletja pa naj bi bili delno vseljeni.

Istočasno so se tudi začela dela za pripravo terena, kjer bo zraslo glavno poslopje, v katerem bo nameščen sam sinhrotron, vzporedno s tem pa potekajo naročila za poglavitne dele stroja in drugih primarnih storitev. V samem mesecu januarju so bila izdana naročila za skupno vrednost nadaljnjih sedem milijard lir. Družbi Gemmo iz Vicenze je bil dan nalog za realizacijo električne kabine za ves kompleks, ki bo stala 2 milijardi in 97 milijonov. Genovski Ansaldo bo za 600 milijonov dobavil napravo za nadziranje ravni napetosti na glavnem distribucijskem električnem omrežju. Družba Thimco iz Verone bo poskrbela za naprave za zračenje za skupno vrednost 2 milijard in 815 milijonov. In končno bo britanska družba Varian iz Cambridgea dobavila jonske črpalke Starcell, s katerimi bodo ustvarili praznino v obroču svetlobnega pospeševalnika: naprava bo stala 1 milijardo in 400 milijonov lir.

Odbornika Francescutta so seznanili s težavami miljske občine Podpredsednik deželnega odbora na obisku pri županu Ulcigraiu

Podpredsednik deželnega odbora ter odbornik za turizem in trgovino Giocchino Francescutto je bil včeraj na obisku v Miljah.

Podpredsednik je namreč sprejel vabilo miljskega župana Ferdinanda Ulcigraia, ker je hotel na lastne oči spoznati, kako deluje in kaj načrtuje javna uprava druge največje občine Tržaške pokrajine. Sestanka so se udeležili tudi miljski občinski odborniki Claudio Mutton, Fabio Vallon, Gianni Millo in Italo Derossi.

Župan Ulcigrai je zastopniku deželne vlade predložil težave, v katerih se je znašla občinska uprava, ki mora rešiti niz perečih vprašanj, kot so na primer ureditev prometa na obstoječih magistralah, obnova kanalizacije, vodovoda, poleg tega pa še metanzacija Milj. Župan je naglasil tudi dejstvo, da bi morali v kratkem poskrbeti za gradbene posege v starem delu mesta in tako zagotoviti Miljam primeren arhitektonski okvir, ki bi ohranil lepoto strega benečansko-istrskega naselja. Tudi v Miljah bi namreč radi nadaljevali s posegi, ki so že vrnili krajevni skupnosti Miljsko hišo, in so se vsekakor pozitivno obnesli v Trstu, kjer so vrnili prebivalstvu dober del najstarejšega mestnega jedra.

Poleg tega pa je treba seveda upoštevati tudi probleme krajevnega prebivalstva, saj ni mogoče zamolčati dejstva, da je izguba treh večjih industrijskih objektov (dveh ladjedelnic in rafinerije) pomenila velik udarec krajevni gospodarstvu.

Skrbi krajevnega uprave pa kajpak zadevajo tudi širše deželno stvarnost, saj je miljska občina na ključni točki deželnega ozemlja in predstavlja obvezno postajo na poti v letovišče kraje jugoslovanske obale. Odbornik Francescutto se je pozanimal tudi o občinskih posegih na področju kulture in turizma. Izrazil je željo, da bi dve pomembni sestavini miljskega kulturnega življenja (miljski pust, ki bo letos izjemoma v poletnem času, in festival mladinskih gledališč) vključili v širši niz pobud delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Francescutto je izrazil tudi osebno mnenje v zvezi z možnostjo, da bi navezali turistično ponudbo Sesijske-

ga zaliva in bodoče Marine Muja. Pri tem pa je poudaril, da bi morali morebitne skupne posege uresničiti šele na podlagi resnih podjetniških načrtov, predvsem takih, ki so izvedljivi v dohodnem času. Deželni odbornik je vsekakor priznal, da so Milje zelo zanimive predvsem kar zadeva opremljene marine. Po mnenju podpredsednika deželnega odbora pa bi morali v Miljah upoštevati tudi alternativne rešitve krizi, ki izhaja iz izgube industrijskih objektov. Rešitev bi morda lahko našli prav v turizmu in v gospodarski dejavnosti, ki običajno podpira sleherno turistično razvito ponudbo.

Težave z izvajanjem sporazuma o štafeti KPI obsoja paralizo občinskega odbora

Danes se bodo znova sestali sestali pokrajinski voditelji KD, PSI, PRI, PLI, PSDI in SSK, ki bi se morali začeti konkretno pogovarjati o izvajanju sporazuma o tako imenovani štafeti na Pokrajini in Občini Trst. Odprtih problemov je še kar precej, začeti s kandidatom za novega župana in za novega predsednika Province. Socialisti se še niso odločili med dosedanjim podžupanom Seghenejem in pokrajinskim tajnikom Perellijem, nekateri demokristjani (v prvi vrsti morotejci) pa se na tihem ogrevajo za ponovno izvolitev Richettija in Crozzolija. Zakonski rok za izvolitev novih uprav vsekakor nepreklicno zapade 8. marca, bolj

skeptični opazovalci pa že napovedujejo, da bo končna odločitev padla prav na ta dan.

Popolno pravno paralizo občinskega sveta so na včerajšnji tiskovni konferenci glasno obsodili komunisti, ki so skupno z ostalimi svetovalci opozicije zahtevali nujno sklicanje občinskega sveta. Glede tega so zbrali že dovolj podpisov, zato je pričakovati, da bo župan, kot mu to nalaga zakon, sklical občinski svet v prvi polovici februarja.

Načelnik svetovalske skupine KPI v tržaškem občinskem svetu Maurizio Pessato je rekel, da občinski odbor zavrača reševanje številnih odprtih

upravnih vprašanj, pri tem pa je omenil oblikovanje občinskega statuta, ki se sploh še ni začelo, pravilnik pa mora biti nujno izdelan do junija. O tem problemu je obširneje spregovorila Anamarija Kalc, ki je med drugim kritično ocenila nedavne predloge odbora v zvezi z decentralizacijo in s korenito preureditvijo rajonskih svetov. Omenila je tudi načrtovano občinsko komisijo za sožitje in za slovenska vprašanja. Richetti se je obvezal, da se bo uprava zavzela za ustanovitev te komisije, zato zadeva ne sme romati v pozabo. Glede statuta in novega pravilnika rajonskih svetov pa je Kalcova opozorila tudi na važnost enakopravnega priznavanja slovenskega jezika.

Srečanja z novinarji so se udeležili tudi svetovalci Ester Pacor, Ravel Kodrič in Giorgio De Rosa. Slednji je opozoril predvsem na nerešena vprašanja načrtovanja in zaščite teritorij. Delo dosedanje uprave je na tem področju spremljala velika zmeda, manj kot pa je bilo vsakršno sodelovanje s pristojnimi deželnimi telesi. De Rosa je pri tem omenil nepopolne avtoceste, povezave, urbanistični poseg v U. Capitelli, načrtovani upeljvalniki in odlagališče odpadkov v Barkovljah.

Skodelica kave od danes za sto lir dražja

Skodelica kave stane od danes 1100 lir namesto dosedanjih 1000. Kot smo že napovedali, stopijo namreč danes v veljavo podražitve - v glavnem se sučejo od 7 do 10 odstotkov - domala celotne ponudbe kavarn.

Enako kot kava se bosta za 100 lir podražili tudi kava brez kofeina in bela kava, medtem ko se bo čokolada v majhni skodelici podražila za 200, v veliki pa za 300 lir. Za kamilični čaj pa bomo namesto dosedanjih 1300 lir morali odšteti kar 1500 lir. Za 200 lir se bodo podražile tudi skoraj vse brezalkoholne pijače, isto velja za razne

aperitive in amare ter žgane pijače domače proizvodnje, medtem ko se bodo v občutnejši meri podražile uvožene žgane pijače: za večino bomo namesto dosedanjih 4200 lir morali odšteti 4500 lir.

Sorazmerno najbolj pa se bodo te podražitve poznale pri pivu. Pol litra navadnega italijanskega piva se bo s sedanjih 3300 lir podražilo na 3700, 1/3 litra s sedanjih 2400 na 2700, 1/5 litra pa s sedanjih 1700 na 1900 lir. Majhno točno pivo se bo podražilo za 200 lir, veliko pa za 400.

Pešci imajo pravico do mesta v katerem ne gospodarijo vozila

Komite za varstvo in spoštovanje pravic pešcev je z velikim zadovoljstvom ugotovil, da je bila pobuda o ustanovitvi komiteja deležna velikega uspeha. Prav zaradi tega so se člani komiteja odločili, da se bodo sestali v drugi polovici februarja, že sedaj pa so pripravili niz zanimivih pobud. Član upravnega odbora bo na primer stopil v stik z vodstvom miramarskega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko: tudi glede na tragične dogodke, do katerih je prišlo prav na cestnem odseku od miramarskega centra do odcepa za Grljan, se bodo člani komiteja pozanimali za morebitne izboljšave povezav med sedežem te prestižne znanstvene ustanove in mestom.

Komite je stopil tudi v stik s Tržaško trgovinsko zbornico, od katere zahtevajo, naj dobi zadostna finančna sredstva za nakup izpušnih cevi za mestne avtobuse. Izpušne cevi naj bi imele posebno »past« za strupene izpušne pline, s tem pa bi lahko javna uprava konkretno pripomogla k boju za pravice pešcev.

Poleg tega pa je komite prosil tudi za sestanek z občinskim odborom in z rajonskimi sveti. S tem bi radi posredovali javnim upraviteljem vprašanja,

ki jih zaskrbljeni pešci zastavljajo komiteju. Odkar so ga ustanovili, so namreč zbrali nič koliko pisem, ki zadevajo v glavnem težave posameznikov (neki priletni pešec se je pozanimal, če sme prečkati cesto tudi tam, kjer ni zaznamovanega prehoda, ker mu je do tega predalet), vendar tudi nekaj takih, ki so pokazatelj splošnih zahtev prebivalstva. Tako na primer vprašanje pločnikov, ki so marsikdaj težko dostopna površina, saj si morajo tudi avtomobilisti pomagati, kot vedo in znajo.

Člani komiteja za varstvo pešcev pa so trdno prepričani, da bi si morali prizadevati še za širšo akcijo, ki bi imela kot cilj »prevzgojo« avtomobilista. Mimo tega, da so avtomobilisti tudi sami pešci, bi lahko res poskrbeli za širjenje kulture sožitja med tistimi, ki sedijo v avtu in onimi, ki hodijo. Pri tem pa bi morali vsekakor upoštevati dejstvo, da so že sedaj prometni predpisi veljavni tako za avtomobiliste kot za pešce, v smislu, da ima rdeča luč na semaforju enak pomen za oba. Edina razlika je v tem, da mora avtomobilist pritisniti na zavore, pešec pa ostati na pločniku, na katerem - to je tudi res - ne sme biti parkiranih vozil.

Protest študentov fakultete za tuje jezike in književnosti

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

V sredo, 30. 1. 1991, smo študenti iz Fakultete za tuje jezike in književnosti ter visoke šole za prevajalce in tolmače, sklicali zborovanje. Tematika tega zborovanja je bilo nevzdržno stanje, ki obstaja na teh šolah zaradi pomanjkanja profesorjev za poučevanje jezikov. To pa niso mačje solze, v kolikor brez teh profesorjev ne moremo polagati pisnih izpitov iz jezikov, ki so pogoj za usni izpit iz literature. Kot je razvidno torej, brez teh profesorjev naš študijski program ne more napredovati. Zakaj smo brez profesorjev? Ker univerzitetni program ni svet je predlagal le-tem delovno pogodbo, ki sploh ni sprejemljiva. Zato so se lektorji uprli in te pogodbe niso podpisali. Zaradi teh dogodkov smo se odločili da organiziramo protestno manifestacijo in zbiranje podpisov, ki naj bi soočilo javnost z našim problemom. Manifestacija se bo odvijala v soboto, 2. februarja popoldne ter v nedeljo, 3. februarja zjutraj na Capo di Piazza, to je zgornji del Trga Unità ali pa v bližnji okolici. Pozivamo vse, da se je udeležijo v velikem številu.

Ob odhodu prof. Calzolarija v pokoj po 45 letih poučevanja

Danes posvet o blagoznanstvu

Na ekonomski fakulteti tržaške univerze bo danes študijski dan, posvečen razvoju doktrine o blagoznanstvenih disciplinah. Na njem bodo sodelovali številni znanstveniki iz Italije, Švice, Avstrije, Nemčije, Poljske in Madžarske, ki bodo vsak s svojega zornega kota orisali pomen te discipline v sklopu gospodarskega študija. Namen današnjega študijskega dneva, ki se bo začel ob 9. uri s pozdravom rektorja Borrusa in dekana ekonomske fakultete, pa je tudi dati poseben pečat odhodu prof. Claudia Calzolarija v pokoj. Prof. Calzolari, ki je nazadnje vodil prav departma za ekonomijo in blagoznanstvo tržaške univerze, ima za sabo 45 let neprekinjenega poučevanja in raziskav na področju blagoznanstvenih ved.

V Dolini Glinščice bodo molili za mir

V cerkvi sv. Marije na Pečeh v Dolini Glinščice bo jutri popoldne ob 15. uri srečanje z molitvijo za mir. Udeležencem bodo razdelili skromno, a vsebinsko pomembno antologijo tekstov o kulturi miru. Prireditelji vabijo k čim bolj množični udeležbi, predvsem pa pričakujejo prisotnost učiteljev in vzgojiteljev.

Po vsej verjetnosti bo Janez Pavel II. prišel po veliki noči prihodnje leto

Tržaški škof Bellomi uradno potrdil vest o papeževem obisku v naši deželi

»Z velikim zadovoljstvom v imenu vseh škofov naše dežele uradno sporočam, da bo papež Janez Pavel II. prihodnje leto prišel na pastoralni obisk v vse štiri škofije Furlanije-Juljske krajine.« Zadovoljstvo je toliko večje, je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril tržaški škof Bellomi, ker je papež končno sprejel vabilo, ki so mu ga deželni škofi že večkrat predali ustno in pisno. Točen datum obiska, kot tudi njegove podrobnosti še niso povsem znane, vendar pa naj bi papež obiskal Furlanijo-Juljsko krajino takoj po veliki noči leta 1992. V deželi naj bi se zadržal vsaj tri dni, verjetno tri dni in pol, kajti nakaj časa naj bi se pomudil v vsaki škofiji.

Kot smo napovedovali že v naši včerajšnji številki, so se o papeževem obisku v FJK dogovorili na nedavnem obisku »ad limina« škofov Triveneta. Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki sta se je poleg tržaškega škofa Bellomija udeležila še škofijski kancler msgr. Zupančič in urednik revije Vita Nuova don Latin, so novinarjem posredovali tudi uradni komunikate, ki so ga podpisali vsi nadškofi in škofi naše dežele (goriški nadškof Bommarco, videmski nadškof Battisti, tržaški škof Bellomi, pordenonski škof Corrà in pomočnik videmskega nadškofa Brollo). V sporočilu najvišji predstavniki Cerkve v naši deželi ponovno izražajo veliko zadovoljstvo in veselje, da je papež sprejel njihovo, večkrat iznešeno vabilo. Med drugim gre za prvi pastoralni obisk, ki bo zajel vse štiri deželne škofije.

Tržaški škof Bellomi je na včerajšnji tiskovni konferenci tudi povedal, da bodo ustanovili poseben odbor, ki naj bi organiziral vse potrebno za papežev obisk. Ne ve se še natančno, kako bo obisk potekal, vendar pa bo Karol Wojtyła vsekakor obiskal Oglej in se bo vsaj nekaj časa zadržal v vsaki posamezni škofiji. »Razodenem vam tudi svojo osebno željo, ki sem jo že iznesel ostalim škofom, in sicer, da bi sveti oče prišel v Trst po morju in pristal na pomolu Audace,« je še dejal Bellomi. Vendar so to zaenkrat samo pobožne želje, vsekakor pa bodo o vsem dogajanju s tem v zvezi sproti obveščali tisk oziroma javnost.

Seveda tržaški škof ni mogel prezreti vojne v Zalivu in je med včerajšnjo tiskovno konferenco večkrat izrazil željo, da bi se spopad čimprej zaključil. Naglasil je, da je Janez Pavel II. izredno zaskrbljen ne samo zaradi vojaških spopadov, temveč tudi zaradi negativnih posledic, ki jih bo zaostri- tev odnosov na bližnjem vzhodu vsekakor imela. Na obisku »ad limina«, ki je bil 28. januarja, so se seveda pogovarjali tudi o svetovnih vprašanjih, o bodočnosti Evrope in o drobnejših, konkretnih problemih v posameznih škofijah.

Sicer pa je na zadnje razplete v Evropi vezan tudi napovedan papežev obisk v FJK: uradno tega predstavniki tržaške škofije ne potrjujejo, vendar pa ni naključje, da prihaja do obiska v času, ko v novi evropski panorami Furlanije-Juljske krajina ni več »dežela na robu«. Bellomi je namreč ob tem, da je naglasil »zgodovinsko prepletanje narodov na območju dežele«, tudi poudaril novo vlogo »mostu proti vzhodu«, ki naj bi jo v sedanjem trenutku imela FJK.

Ob tem ne gre prezreti še dejstva, da naj bi se letos pozno jeseni održala sinoda vseh evropskih škofov. Istočasno pa so v teku razgovori v zvezi s

papeževim obiskom v Sloveniji oziroma Jugoslaviji: po mnenju Bellomija, ki je med drugim predstavnik italijanskih škofov v Jugoslovanski škofovski konferenci, gre za zelo delikatno vprašanje. Na zadnjem srečanju jugoslovanskih škofov, ki je bilo oktobra lani, še niso določili datuma. Kljub temu pa ne gre izključevati možnosti, da ne bi Pavel Janez II. obiskal Slovenije in Hrvaške oktobra letos.

Prav glede značaja obiska v naši deželi pa je bilo večkrat poudarjeno, da gre za strogo pastoralni obisk. Tako ni predvideno, da bi papež sprejel škofo iz bližnjih jugoslovanskih ali avstrijskih škofij.

Seveda pa je zelo verjetno, da bodo med najavljenim papeževim obiskom v našo deželo prišli k nam tudi odgovorni in številni verniki iz sosednjih škofij.

S posebnim zadovoljstvom je vest o papeževem obisku sprejel tudi deželni odbor. V njegovem imenu je predsednik Biasutti poudaril, da gre za dolgo pričakovani obisk, ki ga krščanske skupnosti v deželi berejo kot znak posebne pozornosti do področja, ki je bilo od nekdanj stiščišče latinskih, slovanskih in germanskih narodov. (bip)

Na sliki (foto Magajna): Bellomi med msgr. Zupančičem (desno) in don Latinom.

Letos spomladi naj bi se začela druga faza urejevanja, v kateri naj bi posadili grmičevje in druge rastline

Območju bivšega kamnoloma Faccanoni bodo čez dobro leto vrnili naravni videz

Preureditvena dela, s katerimi naj bi področju, na katerem je še do nedavnega deloval kamnolom Faccanoni, vrnili kolikor toliko naravni videz, potekajo po predvidenem načrtu. Tako je zagotovil deželni odbornik za okolje Armando Angeli po sestanku z Lucianom Broilijem, predsednikom posebne komisije, ki naj bi ocenjevala, če so opravljeni posegi v skladu s predpisi o varnosti.

Delovanje in naknadno zaprtje kamnoloma Faccanoni so namreč spremljale dolgotrajne polemike: ko so se odločili, da zaprejo kamnolom, zaradi katerega je bilo celo pobočje posuto z neodpravljenim prahom, je prebivalstvo zahtevalo, da resanirajo območje. Predvideni načrt so razdelili v dve fazi: prva je zadevala ureditev kamnitega dela bivšega kamnoloma, kar so dokončali v letu 1990, v drugi, ki naj bi se pričela letos spomladi, pa naj bi nasadili grmičevje in polepšali celotno področje.

Na včerajšnjem sestanku so analizirali sklepno poročilo, ki sta ga sestavila skupina strokovnjakov z univerze v Bologni in prof. Siro s tržaškega geofizikalnega observatorija. Broili pa je poročal o posegih, ki jih je izvedlo podjetje Sicut (lastnik bivšega kamnoloma), in jih ocenjeval predvsem z vidika varnosti. Zagotovil je, da so bili posegi opravljeni v skladu z načrtom in da so spoštovali predpise o varnosti.

Na osnovi poročil strokovnjakov, ki naj bi torej dajala dovolj jamstev o odpravljeni nevarnosti usadov, je zato odbornik Angeli napovedal, da po vsej verjetnosti ne bo več nobenih ovir, da bi izdali uradni odlok o drugi, zaključni fazi ureditve bivšega kamnoloma. Kot že rečeno, druga faza predvideva nasaditev grmičevja in drugih rastlin, s čimer naj bi se območje bivšega kamnoloma spet vključilo v naravno okolje hriba.

Občinski svet sprejel odstop župana Locchija

Nabrežini se obetajo zelo težavna pogajanja

Devinsko-nabrežinski občinski svet je sinoči sprejel odstop župana Locchija in občinskega odbora, sad koalicije Krščanske demokracije, Slovenske skupnosti in socialistov. Včerajšnja razprava je znova pokazala, da bodo politična pogajanja za izvolitev nove uprave precej težavna, saj so nedavna dogajanja okrog dvojjezičnih osebnih izkaznic in Sesijskega zaliva pustila za sabo celo vrsto zelo bolečih ran.

V tem trenutku je gotovo edinole to, da so se vse stranke izrekle proti komisarjski upravi in proti predčasnim volitvam, ter da obstaja neke vrste politična os KD-PSI, na kateri naj bi temeljila nova uprava. Ta os pa bo v marsičem odvisna od odnosov med strankama na pokrajinski ravni ter od izvajanja sporazuma o tako imenovani štafeti. Zvedeli smo, da so nekateri socialisti in demokristjani v primeru neuspeha pogovorov s SSK pripravljeni vprašati komuniste za zunanjo podporo k dvostranskemu odboru KD-PSI. Komunisti pa so z načelnikom skupine Depangherjem že sinoči negativno sprejeli to ponudbo ter podčrtali, da tudi spricho volilnih obljub stremijo po oblikovanju levičarske koalicije z demokristjani v opoziciji.

Načelnik SSK Breclj, ki se je prvi oglašil v debati, je znova povedal, zakaj je njegova stranka zahtevala županov odstop. Jabolko spora je bilo Locchijevo stališče o vprašanju osebnih izkaznic in njegova zahteva po uvedbi samo italijanskih osebnih dokumentov. Breclj je to stališče označil kot grob napad na sožitje v občini. SSK bo šla na pogovore z ostalimi strankami brez predsodkov, a z jasnimi načelnimi

mi stališči glede sožitja in pravic slovenske manjšine.

Socialisti so z načelnikom Di Giorgiom iznesli stališča, ki so prodrli na torkovi seji njihovega občinskega vodstva. Locchijevo pismo Scottiju je bilo po mnenju PSI neprimerno, saj je župan dobro vedel, da bo s tem sprožil krizo. Popolnoma neprimerna pa je bila po njegovem tudi politična reakcija SSK. Craxijeva stranka glede dvojjezičnih izkaznic podpira pravico do svobodne izbire.

Komunisti so ugotovili, da je levo-sredinski odbor popolnoma propadel, njegova morebitna oživitve pa bi povzročila veliko škodo celotni skupnosti. Pogajanja za novo upravo naj potekajo ob belem dnevu, o Nabrežini naj se odloči v Nabrežini in ne v Trstu ali celo na Deželi. (st)

† Zapustila nas je naša draga mama

Matilda Glušič
vd. Škerk

(TILČI)

Pogreb bo danes, 1. februarja, ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v šempoljsko cerkev.

Žalostno vest sporočata sinova Cvetko in Duško z družinama.

Draga nona TILČI ostala boš vedno v naših srcih

Štefan, Kristina, Andrej in Aleksandra z možem Luciotom

Nabrežina, Sesijska, Maribor, Dunaj, Gradec, 1. februarja 1991

Ob bridki izgubi matere in tašče sočustvujeta s Cvetkom in Majdo

družini Rizzian

Ob izgubi mame, tašče in none izrekata sožalje Cvetku, Majdi, Sandri in Andreju

Neva in Marjan

Ob bridki izgubi drage mame Matilde Glušič izreka občuteno sožalje prizadetima sinovoma Cvetu in Dušanu ter svojem

Bruno Milič z družino

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat in nono

Aleksander Antonič

Pogreb bo danes, 1. februarja, ob 12.30 iz mrtvašnice v Nabrežini v mavhinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Valerija, sinovi Joško, Paolo in Radica z družinami, sestra Argia z družino ter vnuka Mitja in Aleš.

Mavhinje, 1. februarja 1991

Občinska uprava devinsko-nabrežinske občine izraža iskreno sožalje uslužbencu Pavlu Antoniču in družini ob izgubi dragega očeta.

Ob smrti Sandra Antoniča izreka devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti sinu Jošku in vsem sorodnikom iskreno sožalje.

Ob težki izgubi dragega Aleksandra Antoniča izreka prizadetim svojim iskreno sožalje ŠKD Cerovlje-Mavhinje.

Ob izgubi dragega moža in očeta Aleksandra Antoniča izreka vsem prizadetim svojim globoko sožalje

ŠD Grmada

Društvo mladih raziskovalcev izreka Pavlu Stranju iskreno sožalje ob bridki izgubi drage mame.

Tržaški Lloyd še vedno predmet pogajanja z Iri

Predsednik Dežele Adriano Biasutti je včeraj posredoval sredstvom množičnega obveščanja tiskovno sporočilo, v katerem je izrazil svoje osebno stališče glede novinarskih vestí v zvezi s Tržaškim Lloydom.

Pred dnevi so namreč nekateri tržaški novinarji precej izčrpano poročali o nekem tajnem sestanku na sedežu deželne odbora. K omizju naj bi prisledli, seveda poleg Biasuttija, še odbornik za finance Dario Rinaldi, odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone, stalni član predsedstva Iri Sergio Trauner, predsednik Tržaškega Lloydja gerobna družbe Giuliano Alberghini. Ob zaključku sestanka, ki naj bi ga sklicali na vrat na nos, naj bi se domnenili za naj bi ga agencija Tržaškega Lloydja ostala v Trstu. S tem vega urada, ki bi moral zastopati več družb (družba Adriatica, Italia in sam Tržaški Lloyd) v Milanu.

Predsednik Biasutti v tiskovnem sporočilu poudarja, da sploh ni šlo za kakšno tajno srečanje, pač pa za sestankom, ki je bilo po njegovem mnenju treba sklicati po rimskem sestanku s predsednikom Irija Nobilijem.

Biasutti tudi trdi, da ni prišlo na sestanku do nikakršnih pogajanj, prav tako pa naj se ne bi domenili za nič deželne. Po predsednikovi izjavi naj bi se na sedežu stališča o tako perečem vprašanju. Zastopnikom Lloydja naj bi torej le izrazil skrb o bodočnosti družbe, če bo torej Trst res izgubil predstavnost, niso pa dosegli zagona, da se bo celotna afera zaključila res tako, ko si mesto želi.

Silovito trčenje med študentom in... upokojenko

Križišče med Ul. San Maurizio in Foschiatti je bilo včeraj okrog 13. ure prizorišče nenavadnega trčenja. Tokrat ni bilo slišati ropota zvijajoče se pločvine, pač pa vzdihovanje 78-letne upokojenke Ide Del Ponte iz Ul. Soncini, katero je na pločniku podrl 19-letni univerzitetni študent Alberto Parovel.

Mladi fant je namreč hitel proti avtobusni postaji, ko se mu je izza vogala prikazala priletna ženica. Ker ga je srečanje presenetilo, se ni mogel pravočasno izogniti »trku«, tako da jo je z ramo udaril po obrazu in jo pri tem spravil iz ravnotežja. Prvi, ki ji je pomagal na noge, je bil prav Parovel, ki je ženo nato pospremil tudi na oddelek za prvo pomoč bližnje bolnišnice, kjer je potrpežljivo počakal, da so jo obvezali. De Pontejeva se je potolkla po kolenu in očesu, tako da se bo morala zdraviti 10 dni. Fant je obžaloval dogodek, škodo za razbita očala pa je obljubil, da bo sam povrnil.

Z avtom zbil pešakinjo

Na ortopedskem oddelku katinarske bolnišnice so včeraj zjutraj malo pred 11. uro sprejeli na zdravljenje 71-letno Luigo Pouh iz Ul. Domus Civica 2. Ženska se je hudo poškodovala v prometni nesreči, do katere je prišlo v Ul. Flavija.

Upokojenka je bila na tem, da jo prečka, ko jo je z avtom zbil na asfalt 74-letni Carlo Ferluga iz Ul. Forti 78. Zdravniki ortopedskega oddelka so ugotovili, da si je v nesreči zlomila stegnenico in nosne kosti, hujše udarce pa je dobila tudi v levi del prsnega koša. Računajo, da se bo morala zdraviti dva meseca.

† Dne 31. januarja nas je zapustila naša ljubljena mama, nona in tašča

Marija Sancin
vd. Korošec

Pogreb bo jutri, 2. februarja, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljuno cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sinova Florjan in Dušan, sestra Milka, vnuka Fabrizio in Tanja, snahi Olivia in Zorka.

Boljunec, 1. februarja 1991

Ob izgubi drage Marije Korošec izreka iskreno sožalje snahi Oliviji in družini uslužbenci in odbor

Društvene prodajalne na Opčinah

Novi upravitelji in novi načrti za dolinsko združno gostilno

Združno gostilno v Dolini bosta odslej vodila Sebastijan in Irina Pertot, bratu in sestri pa bosta priskočila na pomoč mama Anita in oče Sandi. Po nedavni otvoritvi prostorov, ki so jih novi upravitelji le »prezračili« (notranjost gostilne so namreč lepo preuredili že prejšnji gostinci), je delo že steklo po načrtanem načrtu. V glavnem bodo pripravljali kosila za delavce iz okolice, zato bodo na razpolago predvsem domače jedi po dosegljivi ceni. V večernih urah pa bo družina Pertot ponujala nekakšno alternativno picerijo, to se pravi »enoobročne« večerje, ki so zelo priljubljene pri mlajših odjemalcih. S špageti, tatarskim biftekom, divjačino, občasno tudi s sezonskimi ribami naj bi tako privabili vse tiste, ki bi želeli preživeti prijeten večer v domači gostilni, ne da bi bili za to »prisiljeni« se odločiti za zahtevne menije. Poleg tega Sebastijan, ki je diplomirani kuhar, in njegova ekipa (vsi štirje na sliki Maria Magajne) že razmišljajo na toplejši letni čas, ko bodo na vrstu dolinske združne gostilne ponujali okusne jedi na žaru. Novost je tudi tedenski počitek: gostilna bo odslej namreč zaprta ob nedeljah. (dam)

Jutri odprtje novega sedeža Italia Nostra

Tržaška sekcija naravovarstvene organizacije Italia Nostra bo jutri ob 17.30 slovensko odprla svoj novi sedež v Ul. del sale 4/B v središču mesta. Kot je povedal predsednik Franco Zubin, bodo v novih udobnih prostorih lahko okrepili svojo društveno dejavnost s prirejanjem sestankov, večerov, razstav itd. Po Zubinovemu mnenju je ta čas veliko odprtih problemov, ki zahtevajo aktivno prisotnost naravovarstvenikov in še zlasti Italije Nostre, med temi izdelava novega občinskega regulacijskega načrta, obnova mestnega zgodovinskega jedra, nova uporaba zapuščenih predmestnih območij, ekološko ustrezna politika prevoza, nameščanje industrijskih dejavnosti, varovanje tržaške obale in Krasa itd.

V tej sezoni namerava tržaška sekcija Italije Nostre prirediti vrsto predavanj in javnih razprav, kakor tudi več vodenih izletov. Ob jutrišnjem odprtju novega sedeža bo na sporedu tudi predavanje. Govoril bo senator Giorgio Nebbia, ki je sicer tudi profesor na Univerzi v Bariju, o industrijskih dejavnostih v mestnih okoljih.

Člani KD Fran Venturini s smučmi in harmoniko na nedeljski zimski izlet

Tudi letos je KD Fran Venturini od Domja poskrbelo za zimsko zabavo svojih članov. Prejšnjo nedeljo je namreč priredilo enodnevni izlet na sneg, ki sodi že v vsakoletno rekreacijsko obveznost društva. Tako sta že v zgodnjih jutranjih urah izpred kulturnega centra Anton Ukmar-Miro odpotovala dva avtobusa, da bi bilo vzdušje res čim boljše, pa so se v enega »vkrkali« mlajši izletniki, mladi pevci in gojenci šole za klasično in diatonično harmoniko, v drugega pa starejši odborniki in ostali člani KD Fran Venturini. Cilj nedeljskega izleta je bilo zimsko smučarsko središče v Sappadi, kamor sta avtobusa dospela sredi dopoldneva. Večina izletnikov si je nadela smuči na ramo in se pripravila na nekajurno smučanje, nekateri pa so izbrali drsanje na ledu ali sprehod po zasneženih pokrajini. Veselo vzdušje je še posebej zaživel, ko so se vsi zbrali za popoldanski prigrizek ob toplem vinu in pristno domači hrani: tedaj sta zaigrali še harmoniki, najhlabrejši pa so tudi zaplesali. Razposajenost se je nato nadaljevala še med večerjo, ko se je ob ognjišču s harmoniko oglasila tudi slovenska pesem. (dam)

izleti

SK DEVIN organizira v nedeljo, 3. februarja, smučarski izlet na Dobrač (Avstrija). Odhod avtobusa ob 6. uri z Opčin, 6.10 Prosek, 6.20 Nabrežina, 6.30 Soslaj. Vpisovanje in informacije B. Škrk - tel. 200236.

PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE

vabi na otvoritev razstave

PREKMURSKE UMETNIŠKE OBRTI

danes, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši - Mačkolje

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava fotografij VANNIJA CALANCE in RAFAELA PODOBNIKA. Urnik: od torka do petka 9.00-13.00, 14.00-19.00.

V Studiu Bassanese - Trg Giotti 8/1 - bo do 10. februarja na ogled razstava preprog PIERA DORAZIA. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je do 20. februarja na ogled razstava z naslovom DIEGO DE HENRIQUEZ - Fotografije za muzej. Razstavo so organizirali Dežela F-JK, Pokrajina Trst, Občina Trst in Vojaški zgodovinski muzej. Urnik: od 10. do 15. ure.

V Občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bodo danes, 1. februarja, ob 18. uri odprli osebno razstavo olj, tušev in temper slikarja CLAUDIA COSSUJA.

V razstavnici dvorani Letovišarske ustanove v Miljah bodo jutri, 2. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarke MIME SEMEC. Razstava bo odprta do 16. februarja ob delavnikih od 9. do 14. ure, ob nedeljah bo zaprta.

V galeriji Cartesius je na ogled do 7. februarja antološka razstava italijanskih grafikov. Urnik: 11.00-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11.00-13.00. Ob ponedeljkih zaprta.

V gledališču Miela na Trgu Duca degli Abruzzi bodo jutri, 2. februarja, ob 18.30 otvorili razstavo PAOLA RAPALLINA.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - vabi jutri, 2. februarja, vse mlade na PREDPUSTNO ZABAVO. Na sporedu ples, družabnost in nagajanje najlepših mask. Začetek ob 18.30.

KD Lipa prireja jutri, 2. februarja, VEČER O KRASU z diapozitivi Janka Kovačiča, člana Foto Trst 80. Toplo vabljeni vsi v Bazovski dom ob 20.30.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 3. februarja, ob 16.30. Ob dnevu slovenske kulture bo Klavdij Palčič spregovoril na temo: KULTURA IN MIR: IDEJNA SIAMSKA DVOJČKA ZA PREŽIVETJE SVETA. Sodelovali bodo Drago Gorup z recitalom, moški in ženski pevski zbor Tabor. Po proslavi bomo željo po miru izpričali v sprevedu s prizganimi svečami do spomenika NOB na Narodni ulici.

Društvo slovenskih upokojencev prireja v sredo, 6. februarja ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 PREŠERNOV PROSLAVO. Program: uvodna beseda prof. Vinko Beličič, recitacije Stane Starešinič, glasba Komorni trio Glasbene matice. Vabljeni.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 1. februarja 1991

BRIGITA

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 17.10 - Dolžina dneva 9.43 - Luna vzide ob 20.14 in zatone ob 8.18.

Jutri, SOBOTA, 2. februarja 1991

SVEČNICA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.39 najnižja -27 cm, ob 10.17 najvišja 40 cm, ob 16.42 najnižja -59 cm, ob 23.18 najvišja 48 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 1,6 stopinje, zračni tlak 1028,9 mb rahlo pada, veter vzhodnik severovzhodnik 20 km na uro, burja s sunki do 50 km na uro, vlaga 29-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 7,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Garrinella, Alberto Vescovi, Francesca Del Zio, Luca Derin, Edoardo Baldini.

UMRLI SO: 85-letna Irene Di Noja, 76-letna Angela Turk, 80-letni Vladimiro Bassa recte Basa, 93-letna Maria Tauciar, 84-letni Giuseppe Millo, 73-letna Nerina Fabris, 76-letna Maria Crismani, 79-letna Crescenza Santoiemma, 67-letni Giuseppe Lupo, 73-letna Elena Eisenhammer, 81-letna Anna Fanelli, 84-letni Nicolò Marinaz.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 28. januarja, do sobote, 2. februarja 1991

URNIK LEKARN: 8.30-13.00 in 16.00-19.30

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00 Ul. Dante 7 (tel. 630213), Erta S. Anna 10 (Kolonkovec) (tel. 813268), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30 Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, MILJE - Mazzinijev dvorec 1.

PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30 Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

Società dei concerti -

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 4. februarja, ob 20.30 bodo v gledališču Rossetti nastopili G. Oppitz, D. Sitkovetsky, E. Brunner in D. Geringas.

Gledališče Verdi

V ponedeljek, 11. februarja, bo na sporedu izreden RECITAL ameriške pevke SHIRLEY VERRETT ob spremljavi pianista Warrena Georga WILSONA. Na sporedu skladbe Brahmsa, Nina, Massenet, Debussyja in Verdija. Predprodaja vstopnic od danes, 30. t. m., dalje.

Gledališče Miela

Jutri, 2. februarja, ob 21. uri prvi koncert glasbene sezone 1991 Tržaškega jazz krožka s pevko BARBARO CARR.

razna obvestila

Prosvetno društvo MAČKOLJE prireja razstavo prekmurskih umetniških obrtnih izdelkov. Otvoritev razstave bo danes, 1. februarja, ob 19.30 v srenjski hiši v Mačkoljah. Razstava bo odprta do 4. februarja ob 9. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

ŠD SOKOL in KD I. GRUDEN vabita na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, poročila, diskusija, izvolitev novega odbora, razno. Vabljeni.

Odbor za zaščito Križa sporoča, da bo seja razširjenega odbora v torek, 5. t. m., ob 20. uri na sedežu sindikata upokojencev SPI-CGIL.

Tečaj mentalne dinamike, ki ga vodi prof. Helena Bizjak bo 7., 8. in 9. februarja ob 18. uri v kulturnem domu A. Sirk v Križu. Vabljeni stari udeleženci in novi interesi.

čestitke

Danes praznuje naš odbornik in član Albert Derganc 65 let. Vse najboljše mu želi KD Slavec.

mali oglasi

OSMICO je v Ricmanjih na št. 118 odprl Berto Pregarc. Toči belo in črno vino. V NAJEM išče društvo skromne prostore tudi potrebne popravil za tedenske sestanke, eventualna možnost odkupa, v okolici Opčin do Soslajana. Telefon 722301-9-13.

3-SOBNO STANOVANJE v Ricmanjih dajem v najem zakoncema, oba zaposlena, 420.000 lir mesečno. Tel. 360644. TRICLANSKA družina išče stanovanje ali hišo na Krasu zaradi bolezni otroka. Telefon 228390.

PRODAM klavir v dobrem stanju. Telefon 360891.

ŠPORTNO društvo - ribiška sekcija išče v dar trgovinsko tehtnico. Telefon 412951.

PRODAM za 5 milijonov lir volvo 244 D6 letnik 83 s klimatsko napravo in full-option; vse v garanciji. Telefon 578193.

MLADA gospa nudi pomoč pri gospodinjstvu najraje v okolici Sv. Ivana ali Ul. Giulia. Telefon 578193.

PRODAM počitniško prikolico ROLLER 2001, 3,85 m, 4 ležišča v dobrem stanju. Telefonirati 826527 ob večernih urah.

IŠČEMO pomočnika za slaščičarno. Telefon 213055.

PRODAM autobianchi Y10 letnik febr. 89, sivokovinske barve, s pomično streho. Cena po dogovoru. Telefon 212674.

MARIO Mjetin iz Jamelj je v Zupančičevi ul. odprl osmico. Gostom nudi prigrizek in pijačo iz lastne shrambe. IŠČEM motor 1300 ali 1600 V v dobrem stanju za avtomobil ford capri. Telefonirati 214434.

PRODAM avtomobil innocent mini 90 tudi posamezne dele. Telefon 214434. NOVI UPRAVITELJ združne gostilne v Dolini obvešča ceneje stranke, da je gostilna odprta vsak dan razen nedelje. Vabimo na dobro domačo hrano.

30-LETNA Slovenka živeča v Novi Gorici išče katerokoli zaposlitev na Goriškem. Telefon 040/226317 ali 003865/53614 (Jožica).

FIAT 131 - 1300 SUPERMIRAFIORI, letnik 81, bele barve, v dobrem stanju prodam. Telefon 224407.

gledališča

VERDI

Operna sezona 1990/91

Jutri ob 20. uri (red F) ponovitev Verdijeve opere NABUCCO. Dirigent Piergiorgio Morandi, režiser Pasquale D'Ascola.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

V sredo, 6. februarja, ob 20.30 (red A) bo na sporedu koncert ORKESTRA GLEDALIŠČA VERDI pod vodstvom Donata Renzettija. Na sporedu skladbe Borodina in Stravinskega.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Pri blagajni gledališča so na razpolago posebne gledališke karte za 8 predstav po ugodni ceni.

Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine STADELMANN Claudia Magrisa. V glavnih vlogah nastopata T. Schirizzi in B. Valmarin. Režija E. Marcucci. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstave se bodo vrstile do 10. februarja.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu delo Slavomira Mroczka EMIGRANTI. Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopata Cochi Ponzoni in Orazio Bobbio.

Gledališče Ul. Ananjan

Danes, 1. februarja, ob 20.30 bo na sporedu UN SOLO TREDICI R. Grenzija, ki ga bo predstavila skupina Amici di S. Giovanni. Ponovitvi jutri, 2. in 3. februarja.

prispevki

Ob 7. obletnici smrti nepozabnega Edota Zupančiča se ga z ljubeznijo spominjata mama in sestra z družino ter darujeta 30.000 lir za šolo K. D. Kajuh.

V spomin na Rosaninoga očeta darujeta Marina in Aleksandra 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Milka Milič in Mirota Coljo darujejo Albin Malalan ter Ketty in Gianni Guerra 25.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel in 25.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na drago mammo Angelo Turk-Strani daruje hči Irma z družino 100.000 lir za Center za rakasta obolenja. V isti namen daruje sin Aleksander z družino 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na drago Kristino Merlak daruje Tatjana Panjek 20.000 lir za Dom J. Ukmarja.

V spomin na drago prijateljico Kristino Merlak daruje Marta Godina 30.000 lir za Dom J. Ukmarja in 20.000 lir za KD I. Grbec. V isti namen daruje Svetka Merlak 30.000 lir za Dom J. Ukmarja.

Namesto cvetja na grob Egidija Tula daruje Živko z družino 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 3. obletnici smrti Nives Tavčar daruje teta Albina 50.000 lir za spomenik NOB iz Briščikov.

Namesto cvetja na grob dr. Stanislava Pavlice daruje Ela 50.000 lir za Cerkev v Mavhinjah.

Namesto cvetja na grob dr. Stanislava Pavlice daruje Marta Terčelj 100.000 lir za Dobrodelno društvo in 50.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob dr. Stanislava Pavlice daruje Ela 50.000 lir za Glasbeno matico.

Ob prvi obletnici smrti Franja Kosove-la darujeta žena in hčerka 100.000 lir za Dijaški dom v Trstu.

V spomin na Vekoslava Spangerja daruje Nadja 10.000 lir za ANPI-VZPI Prosek.

Ob 4. obletnici smrti nepozabnega moža Mirka daruje Marčela 100.000 lir za SK Devin.

V spomin na Nado Briščak darujeta Slava in Dolfo 20.000 lir za SK Devin.

Namesto cvetja na grob Berte Verginella daruje Miha 20.000 lir za spomenik v Križu.

Darujte za Slovenski visokošolski sklad
Sergij Tončič

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO OBČINE DEVIN-NABREŽINA in ZADRUGA GRMADA DEVIN

obveščata

da zaradi bolezni prof. Maria Dorie odpade predstavitev študije Pavleta Merkuja »La toponomastica nel Comune Duino-Aurisina (Toponomastika v občini Devin-Nabrežina)«, ki je bila napovedana za danes ob 18. uri na sedežu zbora Fantje izpod Grmade v Devinu. Datum odložene predstavitve bomo sporočili naknadno.

menjalnica

31. 1. 1991	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	31. 1. 1991	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
TUJE VALUTE			TUJE VALUTE		
Ameriški dolar	1117,65	1105.—	Japonski jen	8,457	878.—
Nemška marka	750,26	745.—	Švicarski frank	882,40	105,50
Francoski frank	220,87	218.—	Avstrijski šiling	106,76	188.—
Holandski florint	666,08	660.—	Norveška krona	191,99	197.—
Belgijski frank	36,487	35,50	Švedska krona	201,04	7,50
Funt sterling	2187,40	2170.—	Portugalski eskudo	8,483	11.—
Irski sterling	1999,75	1970.—	Španska peseta	11,985	810.—
Danska krona	195,11	191.—	Avstralski dolar	869,60	60.—
Grška dramma	7,044	6,50	Jugoslov. dinar	—	—
Kanadski dolar	957,20	910.—	EURO	1546,20	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-511

RAI in TMC za učinkovito informiranje

RAI bo v naslednjih štirih letih posvečala največ pozornosti informativnim oddajam. Tak je bil glavni sklep včerajšnjega srečanja med vodstvom državne televizije in predstavniki novinarskega sindikata. RAI sta predstavljala predsednik Manca in direktor Pasquarelli. V poročilu Usigraj potrdila dobro plat take usmeritve in izraža zadovoljstvo, da je RAI sprejela nekaj sugestij novinarskega sindikata.

RAI namerava do konca marca izdelati načrt za ojačenje radijskih mrež, veliko pozornosti pa bo namenila tudi TV dnevnikom in redakcijam. Govori se o takojšnjem sprejetju v službo novinarjev praktikantov, ki so zmagali natečaj. Še zanimivejši pa je načrt, ki ga obravnava tudi proračun, da bi se ena od mrež nudila več prostora deželni sporedom. Tretja mreža je do sled edina, ki nudi dovolj prostora deželni oddaji informativnega značaja. Predstavniki RAI so potrdili, da nameravajo do konca leta reorganizirati deželne seje in obnoviti centre v Milano, Turinu in Neaplju. Predstavniki Usigraja so spodbudili nekatere popravke v bilanci.

Marsikaj novega pa se zadnje čase dogaja tudi v okviru mreže TeleMontecarlo, ki dosega že 90 odstotkov italijanskih TV sprejemnikov. Prav v zadnjih časih je mreža ogromno investirala ne samo v tehnološko obnavljanje, temveč (in morda predvsem) v ljudi. Ta trenutek sestavlja redakcijo kakih 30 časnika, v glavnem med 30. in 35. letom, in pet dopisnikov iz Zaliva. TMC je tudi izrazila željo, da bi vstopila v konzorcij Auditel.

V okviru obnavljanja je tudi TMC posvetila največ pozornosti informativnim oddajam in v zadnjih tednih predvsem čim učinkovitejšemu poročanju o dogodkih v Zalivu. Mreža ima tudi to prednost, da lahko v kateremkoli trenutku prekine vsako oddajo in ponudi gledalcem najnovejše podatke o spopadih na Bližnjem vzhodu. V zvezi z vojno doživlja TMC zanimiv uspeh z rubriko, ki prenaša sporočila med vojaki v Zalivu in svojci.

Recital v Parmi posvečen slavni Juliette Gréco

Poleg koncertnega in opernega sporeda, ki v zadnjih sezonah v Parmi doživlja večstransko priznanje, je zanimiva tudi pobuda, ki so jo prav v teh dneh uresnili v gledališču Due, točneje v dvorani Tignardi. Prireditev nosi naslov *Al Tabeur di Saint Germain de Pres in se vključuje v cikel Vernissage - ritratti d'autore. In v resnici je ta prireditev v obliki portreta posvečena pevki, ki je pred nekaj desetletji postala simbol dobe, okolja in življenjskega stila - Juliette Gréco. Morda ni naključje, da prav v teh dneh po štiriletnem premoru Juliette Gréco tudi spet nastopa v Italiji (v Cremoni, Pisi, Latini, Rimu, Neaplju, Milanu, Genovi in Turinu) z recitalom *Je suis comme je suis*.*

Osrednja osebnost in protagonistka je torej v vseh smislih Juliette Gréco, sedaj že 63-letna gospa, s svojimi pesmimi, prava junakinja prireditve v Parmi pa je Daniela Giordano, ki nastopa s štirimi glasbeniki - Fabiom Gionfrido pri kontrabasu (njegove so tudi vse glasbene priredbe), Stefanom Ferrettijem ob klavirju, Guidom Giordanom s klarinetom in Tommyjem Cagianijem pri bobnih. Režijo je oskrbel Gianni Clementi.

Večer skuša ustvariti vzdušje, ki je vladalo v taverni v Saint Germainu de Pres, nekakšni kleti, kjer je Juliet Gréco pela. Istočasno skuša tudi obnoviti ozračje pariškega podzemlja v dobi »eksistencializma«. Vezna nit večera so nekateri znani motivi, s katerimi je Juliet Gréco tedaj ustvarila pravo modo, ne samo v glasbi, temveč tudi v načinu življenja ob stiski, ki je bila lastna obiskovalcem temačnih pariških gostiln. Daniela Giordano s trinajstimi pesmimi skuša obuditi mit in obnoviti zgodbo slavne pevke, istočasno podoživlja in obnavlja tisti nemir, nelagodje in nezadovoljstvo sartrovski »male de vivre«, ki lahko spremlja človeka v vsaki dobi in v vsakem prostoru, da išče izhod iz stiske in iz šibkosti najde moč osvobajanja. Glasbeni večer bodo ponavljali do 10. februarja.

filmske premiere

eva fornazarič

Ne pozablajte sinčka doma

Italijanski in francoski režiserji so se stalno ponašali z dejstvom, da so izredni mojstri, še posebno takrat, ko je treba postaviti pred filmsko kamero male naturščike. Tega so seveda prepričani taki mojstri, kot je Comencini (avtor *Ostržka*), pozabljaljo pa, da so prav Američani tisti, ki so znali najbolje izkoristiti potencial mladih talentov. Edino, kar lahko priznamo domačim, »romanskim«

filmskih avtorjem, je to, da jim ni skoraj nikoli uspelo narediti iz malega naturščika polnoletnega igralca. Američani pa so se specializirali v izpopolnjevanju najmanjših. Poglejte, kaj so naredili s Shirley Temple, s Mickeyem Rooneyem in sedaj še z 10-letnim fantkom, ki mu je ime Macaulay Culkin. Deček je v ZDA že prava zvezda, saj je igral v televizijskih nanizankah, odkar je komaj ve-

kal, pri nas pa bo zaslovel šele sedaj, ko vrtijo v kinu film *Home alone*, oziroma, v italijanskem prevodu, *Mamma ho perso l'aereo*.

Filmska zgodba je prav gotovo malo verjetna, saj gre za primer očeta in mame, ki »pozabita« sinčka doma, onadva pa se podata v Pariz na počitnice. Saj si lahko predstavljate, kaj bo počenjal mali Kevin, ko bo odkril, da je letalo vzletelo brez njega. Če bi se to zgodilo vam, kako bi ravnali? Najbrž enako kot Kevin. V želodček bi skušali spraviti čim več »prepovedane« hrane, to je na tone sladoleda, čokoladnih namazov in podobnih sladkarij, potem pa bi se spravili na mamime preproge, bi sedli v očetov fotelj in nemoteno gledali televizijske programe, ki jih niste smeli. Nič ne de, če vam programi niso bogve kako všeč, saj vas zanima le to, da ste preliščili mamo in očeta.

Na domu presrečne »sirote« za določen čas, pa se bo pojavila drzna tola nepripravljenost, ki bi prav radi izkoristili potovanje družine, da bi odnesli iz stanovanja vse, kar je količkah vredno njihove pozornosti. Žal pa jih bo pričakal mali peklenšček, ki se bo izkazal za dokaj zlobno bitje, saj bo uporabil sleherno igračo, da bo preprečil naskok zmikavtov.

Film je seveda primerno zabaven in tudi sorazmerno dobro režiran, poudariti pa moramo predvsem dejstvo, da gre za tipično »zrno«, ki ga najde slepa kura. Film je namreč stal sorazmerno malo, nihče pa se ni pretirano trudil, da bi sestavil res brezhibno snemalno knjigo. Že po nekaj tednih predvajanja, so producenti ugotovili, da je film o fantičku gledalo na milijone Američanov. Po prodanih vstopnicah je *Home Alone* pregazil *Rockyja* in celo *Tri moške z deklico* (nadaljevanje *Treh moških z dojenčkom*). Režiser Chris Columbus (*Vse v eni noči*) se sedaj upravičeno veseli uspeha in - pravijo - snuje nadaljevanje.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nanizanka: Provaci ancora Harry 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Nanizanka: Benvenuti a «Le Dune» 11.40 Variete: Occhio al biglietto 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet 14.30 Dok.: Književnik v umetnosti življenja - Cesare Pavese 15.30 Otroški variete: L'albero azzurro 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Možnosti za vikend: Piacere Pordenone 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Film: Il caso Drobble (krim., r. Don Siegel, i. Michael Caine, Catherine Schell) 22.35 Dnevnik 23.05 Doc.: Le disavventure di Capitan Salgari 24.00 Nočni dnevnik 0.20 Rubrika opolnoči 0.35 Izobraževalna oddaja: Handikapirani v svetu	7.00 Risanka, nan. Lassie in otroški variete 8.30 Nanizanka: Adderly 9.30 Aktualno: Radio anch'io 10.20 Tečaj angleščine in francosčine 10.50 Nadaljevanke: Capitol 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.30 Rubrika o medicini 13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini 15.35 Film: Le ragazze di San Frediano (kom., lt. 1955, i. Rossana Podestà) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Tednik o košarki: Andiamo a canestro 17.30 Videomic 17.45 Nan.: Punky Brewster 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Hunter 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Variete: Club '92 22.40 Nanizanka: Villa Arzilla 23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje, vreme in horoskop 0.20 Film: Quella strana ragazza che abita in fondo al viale (dram., ZDA 1975, r. Nicholas Gessner, i. Jodie Foster)	9.55 SP v smučanju: ženski slalom (1. tek, prenos iz Saalbacha) 12.00 Dokumentarna oddaja: Človek in okolje 12.55 SP v smučanju: ženski slalom (2. tek) 13.30 Dokumentarec: Človek in okolje - Skrivnost pred vrati 14.00 Deželne vesti 14.30 Tenis za Davisov pokal: Nemčija-Italija (iz Dortmundunda) 18.10 Gospodarski tednik: In (urednika Giovanni Mantovani in Michele Santoro) 18.35 Drobcu barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Aktualno: Speciale Chi l'ha visto? (vodi Donatella Raffai) 23.00 Večerni dnevnik 23.05 Variete: Harem (vodi Catherine Spaak) 0.05 Nočni dnevnik 0.35 Tenis - Davisov pokal	8.00 Počitniški program: Krava v cirkusu, Pesem z Andrejem Šifrerjem, Čebelica Maja, Včasih tudi čaramo 11.00 Film: Superman 2 (fant., ZDA) 13.00 Nanizanka: Simenon 13.55 Video strani 14.45 Video strani 14.55 Žarišče (pon.) 15.25 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Mozaik: Tednik (pon.) 18.15 Spored za otroke: Pravljica o carju Saltanu (Puškin, 5. del) 18.25 Nan.: Cirkuske živali 18.55 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarni niz: Midadov dotik (4. del) 21.10 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Nočni grobar (dram., VB 1971, r. Alstair Reid, i. Patricia Neal, Nicholas Clay) 0.25 Video strani	16.00 Športni pregled 18.30 Oddaja v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.20 Video agenda 19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Giorno per giorno in risanka Don Chuck, il castoro 20.00 Dokumentarec: I misteri del mondo 20.30 Nadaljevanke: Il diario di Sara (5. del) 21.30 Nanizanka: Justice 22.15 TVD Novice 22.25 Rubrika o športu	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Country glasba; 9.30 To je življenje; 9.45 Melodije; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Roman: Kaplan Martin Ceder-mac (28. del); 11.45 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.15 Glasba; 12.40 Primorska poje: moški zbor Provov iz Nove Gorice; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šanson; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba: Mladi operni pevci; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TMC	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nan.: La famiglia Brady 8.30 Film: Le donne hanno sempre ragione (kom., ZDA 1957, i. D. Niven) 10.25 Rubrika: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo... parliamone 16.00 Otroški variete 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.40 Canale 5 News 18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito 20.15 Radio Londra 20.25 Striscia la notizia 20.40 Film: Sotto il vestito niente 2 (krim., lt. 1988, r. Dario Piana, i. Florence Guerini, Gioia Scola) 22.45 Variete: Rivediamoli 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 24.00 Canale 5 News 1.15 Striscia la notizia 1.35 Radio Londra (pon.) 1.45 Nan.: Marcus Welby, 2.45 Operazione ladro	8.30 Nadaljevanke: Aspettando il domani, 9.30 Così gira il mondo, 9.30 Señorita Andrea, 10.30 Per Elisa, 11.30 Topazio 13.05 Nadaljevanke: Ribelle, 13.45 Sentieri, 14.45 La mia piccola solitudine, 15.15 Piccola Cenerentola, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti) 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Aktualno: Linea continua, vodi Rita Dalla Chiesa 19.40 Nadaljevanke: Marilena 20.35 Film: Il visone sulla pelle (kom., ZDA 1962, r. Delbert Mann, i. Cary Grant, Doris Day) 22.30 Aktualno: Kronika (vodi Emilio Fede) 23.20 Film: Il postino suona sempre due volte (dram., ZDA 1946, r. Ty Garnett, i. Lana Turner) 1.45 Nanizanka: Bonanza - Cane dolce cane	7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: La famiglia Addams, 9.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Ho-oker, 13.00 Happy Days 13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 14.30 Kviza: Urka 15.30 Nanizanke: Tutti al college, 16.00 Compagni di scuola, 16.30 Mai dire sì, 17.30 Simon & Simon, 18.30 MacGyver, 19.30 Genitori in blue-jeans, 20.00 Cri Cri, 20.30 Chiara e gli altri 21.30 Variete: Paperissima 22.30 Rubrika: Calciomania 23.35 Nanizanke: Valentina, 0.05 Cin Cin, 0.35 Kung Fu, 1.35 Samurai 13.00 Dokumentarec: Človek in zemlja 13.30 Risanke 15.00 Nad.: Signore e padrone, 16.00 Pasiones 17.00 Film: Il tradimento (dram., lt. 1950, r. Riccar-	8.30 Nanizanka: Get Smart 9.00 Dokumentarec: Prijatelj-ska narava 9.50 SP v smučanju: ženski slalom (1. tek) 11.10 Nadaljevanke: Potere 11.50 Kosilo z Wilmo 12.20 Nanizanka: Doris Day Show 12.50 SP v smučanju: ženski slalom (2. tek) 13.30 Dnevnik in sport 14.00 Rubrika: Ženska TV 15.15 Film: La bisbetica innamorata (kom., ZDA 1936,	r. Walter Lang, i. Carole Lombard) 18.10 Nanizanka: Autostop per il cielo 19.15 Variete: Ora locale 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Variete: Settimo squillo 22.30 Sport: Mondocalcio 24.00 Nočne vesti 0.30 Film: Il bacio perverso (dram., ZDA 1974, r. Samuel Fuller, i. Virginia Grey)	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do štiri-najstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.45 Lahko noč, otroci!; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.
TELE 4	RADIO KOPER	RADIO OPČINE	TELE 4	TELE 4	RADIO KOPER
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika: Videocar 20.30 Nadaljevanke: La quinta donna 21.30 Oddaja o snegu 22.00 Furlanske zgodbe: Album 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Rubrika: Videocar 0.30 Nočne vesti	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltka glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika: Videocar 20.30 Nadaljevanke: La quinta donna 21.30 Oddaja o snegu 22.00 Furlanske zgodbe: Album 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Rubrika: Videocar 0.30 Nočne vesti	15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika: Videocar 20.30 Nadaljevanke: La quinta donna 21.30 Oddaja o snegu 22.00 Furlanske zgodbe: Album 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Rubrika: Videocar 0.30 Nočne vesti

SKGZ o Scaranovih izjavah senatni komisiji Če hočemo biti evropski ne moremo mimo sožitja

V zvezi s spornimi stališči goriškega župana Scarana o vprašanju zaščite Slovencev, ki smo jih objavili v celoti v včerajšnjem dnevniku, je včeraj pokrajinski odbor SKGZ za Goriško objavil svoje stališče in pripombe. To ne z namenom, da bi podpihoval polemiko, pač pa z željo, da bi prispeval h konstruktivnejši obravnavi teh vprašanj. Izjava SKGZ se glasi:

Pokrajinski odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze želi izraziti nekatere ugotovitve v zvezi z zapisom, ki ga je goriški župan dr. Antonio Scarano izročil ob avdiciji ožjemu odboru prve senatne komisije, ki preučuje vladni zakonski osnutek o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti.

Menimo v prvi vrsti, da duh celotnega dokumenta ne odraža prevladujoče mnenje goriške javnosti, ampak ga v nekaterih delih pogojujejo dezinformacija in pridrži, ki so vezani na mnenja in predsodke nekaterih sedanemu zgodovinskemu trenutku povsem oddaljenih skupin.

Positivno gre sicer oceniti nekatere točke, ki jih je navedel župan, kot na primer finančno pomoč javni upravi za dejavnosti v korist razvoju kulture vseh mestnih komponent - slovenske, italijanske in furlanske -, saj je stanje na tem področju danes dejansko pomanjkljivo.

Toda slovenske kulturne dejavnosti ni mogoče označiti kot "trdnjave" (ki so simbol zaprtosti) ali pete kolone. Slovenske kulturne dvorane in okolja so odprti vsem občanom, ki hočejo resnično doživljati "goriško kulturo" v

vsej njeni kompleksnosti. Prepričani smo, da dejstva na široko potrjujejo te ugotovitve.

Zaradi tega soglašamo s predlogom, da se prizna v taki ali drugačni obliki status konservatorija obema goriškima glasbenima šolama: inštitutu "Città di Gorizia" in Glasbeni matici.

Soglašamo tudi s stališčem župana proti preštevaniu prebivalstva slovenskega jezika, četudi moramo ugotoviti, da ne gre za kategorični odklon in da je stališče nekoliko dvoumno. Gotovo pa je nesporeljivo njegovo soglasje delitvam med slovenskimi državljani v skupine 1. razreda (tržaška in goriška pokrajina) in 2. razreda (videmska pokrajina).

Glede javne rabe jezika se moramo "zahvaliti" županu, ki želi preprečiti slovenskim občanom "birokratske obremenitve", ki naj bi jih povzročila uvedba rabe obeh jezikov v pisnih dokumentih in bi torej bila "v škodo samih koristnikov zaščite".

Prepričani smo, da je bodočnost Gorice vezana na razvoj večetničnega in večkulturnega mesta, kar ji edino lahko omogoči, da bo laboratorij sožitja in oblikovanja skupne perspektive v prostoru brez kulturnih, mejnih ali etničnih omejitev. Načeti v tem okviru problematiko "zaščite slovenske manjšine" je ena od temeljnih nalog, s katerimi se mora spoprijeti javna uprava.

Besedi "mesto laboratorij" ne smeta biti samo politično geslo, ampak morata pomeniti sklop konkretnih ukrepov, ki lahko zagotovijo našemu mestu resnično evropsko dimenzijo.

Konzul SFRJ Jože Šušmelj govoril v tržiškem Lyons clubu Možno gospodarsko sodelovanje med FJK in Republiko Slovenijo

Tržiški Lions club je v sredo priredil predvsem za gospodarstvenike, pa tudi za širšo publiko zanimivo predavanje o možnostih gospodarskega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Deželo Furlanijo-Julijsko krajino. Uvodno poročilo je imel generalni konzul SFRJ v Trstu Jože Šušmelj, ki je orisal osnovne smernice jugoslovanske gospodarske in družbene reforme usmerjene v tržno gospodarstvo in čimširšo demokratizacijo, pa tudi spremljajoče politične težave v mednarodnih odnosih, ki so do zdaj v znatni meri preprečevale, da bi te reforme pokazale izdatnejše sadove. Sicer ne gre pozabiti, da je bila tema predava-

nja-srečanja, ki ga je priredil tržiški Lions klub v dvorani Palazzetto Veneto in ki je bilo dobro obiskano, posvečena razglabljanju o možnostih sodelovanja na ekonomskem področju. Jože Šušmelj je poleg splošnega orisa seveda podal osnovno informacijo o veljavnih republiških in predvsem zveznih zakonih, ki so znatno sprostili možnosti naložb tujih partnerjev, bodisi v obliki mešanih podjetij, to je sovlaganj, bodisi v obliki samostojnih gospodarskih pobud tujega kapitala.

Poudarjene so bile tudi novosti glede lastnine nepremičnin, ki v znatni meri spreminjajo dosedanje zelo ozke

in današnji stvarnosti povsem neustrezne predpise.

Jože Šušmelj je precej pozornosti v svojem poročilu posvetil tudi orisu nastanka jugoslovanske države kot skupnosti različnih narodov in narodnosti ter evidentiranju vzrokov, ki so privedli do današnjega zelo zapletenega političnega položaja. "Uravnavanje političnih odnosov je trenutno primarnega pomena in tudi eden od razlogov, da smo doslej premalo pozorni na namenjalni gospodarstvu", je dejal predavatelj, ki je zatem odgovarjal skupaj s konzulom Iličem na številna vprašanja.

Večidel so bila s področja napovedane teme, torej gospodarskih odnosov, nekatera pa so segla tudi širše, recimo na področje vloge manjšin, ocenjevanja utripa italijanske manjšine v Jugoslaviji, odnosov slovenske vlade do slovenske manjšine v Italiji, pa do gradnje avtocest, možnosti, ki jih odpira zakon za obmejna področja, pa do v teh tednih sicer zelo aktualnega vprašanja v vseh krajih naše dežele: mrzličnega nakupovanja avtomobilov.

Z nanizanjem podatkov o v letu 1990 sklenjenih pogodbah med italijanskimi in jugoslovanskimi partnerji (330 pobud, sicer pretežno v terciarnih dejavnostih) sta Šušmelj in Ilič povedala, da možnosti ekonomskega sodelovanja so. Kakor tudi obstaja še vrsta precejšnjih težav. Veliko oviro predstavlja zlasti nezadostno informiranje. Prispevek za premoščanje teh težav je bilo tudi omenjeno srečanje v Trzinu.

(Na sliki - foto Klemše - s tržiškega srečanja).

Izšel bilten Kulturnega doma s sporedom prireditev v prihodnjih tednih

Februar v znamenju dneva kulture

Prispevka Marka Waltritscha in Sergia Tavana o kulturi in sožitju v goriški preteklosti

»Slovenski Kulturni dom je danes dokaz, da se slovenska in italijanska kultura v Gorici lahko izražata in razvijata pod isto streho. Bolj kot kdajkoli prej. Veliko število Goričanov italijanske narodnosti je spoznalo Kulturni dom, v katerem se je v zadnjem desetletju zvrstilo toliko slovenskih prireditev, ki so dokazale, če je to sploh bilo potrebno, da je slovenska kultura v Gorici še vedno zelo živa, enako kot je to bilo v letih pred prvo svetovno vojno, takoj po njej, ponovno, po dvajsetletni fašistični prepovedi, v letih po osvoboditvi izpod fašističnega in nacističnega jarma«.

Tako ugotavlja novinar Marko Waltritsch v zadnji številki Informativnega biltena, ki ga izdaja goriški Kulturni dom. V njem profesor Sergio Tavano, v članku »Dolžnost medsebojnega priznavanja«, obravnava obdobje ob prehodu iz prejšnjega v dvajseto stoletje, ko je bila ravno Gorica v marsičem, predvsem pa iz kulturnega vidika, vzor sožitja med tu živečim prebivalstvom. Nemci, Slovenci, Italijani in Furlani, ugotavlja Tavano, so tam priložili bogatost in pomembni miselnimi vsebinami.

Sam bilten pa vsebuje pregled delovanja do konca meseca februarja. Dvajset in več prireditev, ki so doslej že najavljene, dokazuje bogatost in raznolikost ponudbe kulturno-športnega središča.

Med najpomembnejšimi, ki jim bomo lahko sledili v februarju, bi

omenili drevišno gledališko predstavo Molierovih Skapinovih spletk ob gostovanju zagrebškega Dramskega gledališča slepih Novi život. Jutrišnji večer, ki ga prireja goriško Planinsko društvo, pa bo namenjen zabavi in sprostitvi. Na vrsti bo namreč tradicionalni planinski ples.

Dan slovenske kulture bosta Zveza slovenskih kulturnih društev in Zveza slovenske katoliške prosvete obeležili 8. februarja s prireditvijo, na kateri bodo nastopile goriške zborovske,

glasbene in gledališke skupine. Povezan s spominom na Prešerna bo tudi ponedeljkov večer (11. februarja), ko se bodo goriškemu občinstvu predstavili pečanski kotalkarji ter člani Gledališke skupine.

Skepni del februarskega sporeda bo značilen predvsem zaradi pokrajinskega kongresa partizanskega združenja (22. 2.) ter celovečernega koncerta Slovenskega okteta (23. 2.), ki stopa v svojo 41-letnico prodornega in uspešnega nastopanja.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje DRAMSKEGA STUDIA SLEPIH

iz Zagreba

SKAPINOVE ZVIJAČE

Kulturni dom, danes, 1. februarja, ob 20.30.

Abonenti SSG imajo popust na vstopnicah.

Obisk gospodarstvenikov iz pribaltskih republik

Možnosti sodelovanja med gospodarstveniki z Goriškega in operaterji iz Pribaltika so bile predmet včerajšnjega razgovora na sedežu goriške Trgovinske zbornice.

Delagacijo pribaltskih gospodarskih operaterjev, v kateri sta bila ravnatelja bank iz Vilnusa in Tallina Arturas Balkevičius in Boris Šipungin ter podravnatelj podjetja Litimpex iz Vilnusa Algirdas Miškinis, so na Trgovinski zbornici sprejeli podpredsednik Sacchetti ter predsednika goriških industrijcev German in združenja trgovcev Ascom Rovis.

Gostje iz Pribaltika so goriškim gospodarstvenikom podčrtali potrebo po sodelovanju z zahodnim svetom in to predvsem po upravni in gospodarski odcepitvi od Moskve. S tem v zvezi so se povečale tudi možnosti sodelovanja z Italijo.

Svoj obisk je pribaltska delegacija sklenila z ogledom nekaterih goriških podjetij.

Občinski svet v Doberdobi

Doberdobski župan dr. Lavrenčič je sklical danes ob 16. uri sejo občinskega sveta. Na dnevnem redu je določitev odškodnine županu in članom odbora ter določitev sejin. Govor bo

nadaljeval o zalivski vojni, o imenovanju preglednikov računov (v smislu zakona št. 142) in o finančnem načrtu za odpravo arhitektonskih pregrad v posloju osnovne šole.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča člane in prijatelje, da je še nekaj prostih mest za **PLANINSKI PLES**, ki bo jutri, 2. februarja, v Kulturnem domu. Vabila so na razpolago dopoldne v trgovini Bazon v Carduccijski ulici, od 16. do 18. ure pa na sedežu društva.

Fotoodsek KD Danica vabi člane in prijatelje na predpustno družabnost s plesom jutri ob 20. uri v ŠKC Danica.

Pokrajinski svet SSK se bo sestel na svoji prvi seji nočjo ob 20.30 v Katoliškem domu. Na seji bodo izvolili predsednika, tajnika in člane tajništva.

razne prireditve

Vrhunski alpinist Tomo Česen bo v ponedeljek, 4. februarja, ob 19. uri v Novi Gorici. V Kulturnem domu bo prikazal vzpon na Lhotse.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Miliardi«.
VERDI 20.30 koncert Saxophone orchestra.

VITTORIA 17.30-22.00 »I vizi transessuali di Moana«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »La sirenetta«. Walt Disney.

COMUNALE 18.00-22.00 »Verso sera«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Totalni spomin«. Filmsko gledališče (mala dvorana) 18.15-20.15 »Hladno poletje 1953«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Duh«. 22.00 »Lahko na vsak način«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna Pri Jezeru - (Al Lago) - Vrtna ulica 2 - Via Giardino 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Frančiška Perkon, por. Cassan iz splošne bolnišnice v stolnici in na glavno pokopališče, ob 11. uri Rosa Isernia, vd. Gargano iz hiše lasti v Ul. Ristori 31/2 v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 13.30 Mario Carlo Iacopini iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Šlovrencu.

Boleč toda potreben poseg na drevesih v Drev. d'Alviano

Občinski vrtnarji v teh dneh obrezujejo drevesa v Drev. d'Alviano (na sliki - foto Marinič). Marsikdo se sprašuje, ali je potreben tako drastičen poseg, ki bo za nekaj časa osiromašil videz v poletnem času košatih krošenj. Vodja občinske vrtnarske službe geom. Guzzon nam je pojasnil, da je v danem primeru bilo to nujno. Drevesa namreč rastejo na razdalji komaj 5-6 metrov drugo od drugega in se zaradi pomanjkanja svetlobe razvijajo v višino, spodnje veje pa so se sušile in se odlamljale ter povzročale nevarnost za pešce.

Skupino tujcev iz Šri Lanke so ustavili pri Mirniku

Prijeli še 31 pribežnikov

Na Goriškem so včeraj spet zasačili več desetnih tujih pribežnikov. Najštevilnejšo skupino so včeraj v zgodnjih jutranjih urah ustavili finančni stražniki v bližini meje pri Mirniku. Ugotovili so, da je med njimi bilo 23 državljanov Šri Lanke in en Pakistanec. Večinoma so bili mlajši moški, eden od pribežnikov pa je še otrok. Premražene in zbegane so jih prepeljali v urad za tujce na kvesturi, nato pa jih pospremili spet čez mejo.

Policijski agenti so v mestu včeraj dopoldne ustavili tudi 7 romunskih državljanov. Kasneje so ugotovili, da so štirje med njimi že bili izgnani iz Italije in so torej že drugič ilegalno prestopili mejo. Tudi v tem primeru se je njihovo kratkotrajno bivanje v Italiji zaključilo z izgonom.

Koncert orkestra 12 saksofonistov

Dvanajst saksofonistov nastopa v skupini Saxophone orchestra, ki bo drevi ob 20.30 nastopila na koncertu v Verdijevi dvorani v okviru abonmajске sezone društva Lipizer. Gre za

edini ansambel v taki sestavi v Italiji. Zato velja za njegove nastope povsod precejšnje zanimanje občinstva. Posebne pozornosti pa so bili glasbeni poudarjalci, ki jih vodi Federico Mondelci, ki je med ustanovitelji orkestra, doslej deležni s strani italijanskih komponistov. Kar precej skladb je bilo namreč napisanih prav posebej za ta ansambel. Koncert je kot rečeno v okviru abonmajске sezone, proste vstopnice pa so v prodaji v potovalnem uradu IOT, Ul. Oberdan 14.

■ **Goriški fotografski krožek (CIFI)** prireja nočjo ob 21. uri zanimivo predvajanje diapozitivov. Ulderico Silvestri bo v sliki skušal prikazati ogromno gmotno in ekološko škodo, ki jo vsako leto, posebno v naši deželi, povzročijo gozdni požari. Predvajanje diapozitivov bo na sedežu krožka v Ulici sv. Klare 15.

■ **Goriška pokrajinska uprava** bo danes ob 11.30 predstavila premični laboratorij za ugotavljanje vrste in stopnje onesnaženosti ozračja. Vozilo, opremljeno z ustreznimi aparati bodo predstavili na parkirnem prostoru ob palači Pokrajine.

Krstna predstava Magrisove drame Stadelmann Monolog o starosti

Dramo tržaškega germanista in pisatelja Claudia Magrisa »Stadelmann« bi lahko brez večjega napreznja možganov uvrstili v območje tako imenovane verbalne dramatike. Vsa teža je namreč v dinamiki besede, v ponotranjeni moči izraza in, zakaj ne, tu pa tam priste poezije, ki se oprijema sivih sten scenografije Graziana Gregorija. Po drugi strani pa je to drama »starosti« ali ostarelosti, seveda ne zaradi tega, ker se skoraj v celoti odigrava med zidovi nekega doma za ostarele v Jeni, ampak zaradi tematizacije usode človeka, ki ga je že zdavnaj zajela jesen življenja, kot se temu reče. Ta usoda pa je spet posebna, saj je bil Stadelmann sluga velikega Goetheja, z njim je preživel osem let in zato je njegovo iztekačo se življenje zaznamovano z interakcijo spomina, realnosti, hrepenenja in utopije, kar vse daje Stadelmannovi figuri simpatične človeške tone, ki se razpotegnejo v širok lok z izhodiščem v pomembnos-

ti službovanja pesniku in zaključkom, kjer ni več nikakršnih vprašajev, ampak deziluzija, nič, praznina, smrt.

Stadelmann je, kot pravi Magris, grob, a inteligen, nagnjen k pitju, vendar prepojen z vitalizmom in iznajdljivostjo, s katero je imel nemajhen delež pri izoblikovanju Goethejeve »teorije barv«. Ampak zakaj napravi samomor, se vprašuje avtor, le dva tedna po velikih praznovanjih v Frankfurtu, kjer so odkrili pesnikov spomenik? Po vrnitvi v Jeni je Stadelmannov kovček lažji od takrat, ko se je starec odpravil na veliko praznovanje, kjer je pričal o pesnikovem življenju (in si zaradi tega prislužil dosmrtno pokojnino in lepo hišo z vrtom). In prav na najvišji točki svoje »slave« Stadelmann odkrije, da celo veliki Goethe nič ne pomeni, ko ga primerjamo z življenjem. Tudi Stadelmannovo življenje seveda ni bilo polno, nadomestovala ga je veličina gospodarja in ko to spozna nezadržno pade ter se odloči za odhod iz te nične reprodukcijske obstojnosti.

Po vsem tem je jasno, da ni Magrisova drama (doživela je svojo praznovanje v torko v Rossettiju ob prisotnosti znanih kulturnih in političnih osebnosti) nič drugega kot Stadelmannov monolog, njegov obračun z življenjem, pogled na prehojeno pot, na kateri je bilo veliko erotičnih, ampak nikoli dokončanih avantur, veliko bleska, ampak pobranega iz tuje luči in le malo tistega, ki bi osmišljevalo samostojno notranjo kreativnost in udejanjenje. To so stanja in stopnje, ki vodijo v brezup, česar ni moč obvladovati na noben način.

Režiser Egisto Marcucci je celoto podredil središču, to je glavni osebi Stadelmannu, zaradi česar je opustil vsakršno akcijsko pretenzijo. Poudarjal je predvsem tiste strani monoloških prizorov, iz katerih je vevala neko likanjan dekadentna atmosfera, vendar ne v tradicionalnem literarnozgodovinskem pojmovanju, ampak dramatično strukturalnem. Opravi je namreč proces prehoda iz realistično zasnovanega besednega tlorisa v širšo dimenzijo, ki naj bi odprla tudi relevantna psihološka področja človekovega življenja in razmišljanja. Ta popolna akcijska apatičnost je na eni strani razbremenila dramo preveč konkretnih zgodovinskih tonov, po drugi pa ni uspela v tolikšni meri dinamizirati statičnih izhodišč, da bi bil »Stadelmann« veliko več od opisane produkta. Koncept v prvem dejanju sicer še močno drži, v drugem pa se sprevrže v sivo gmoto, ki ne more preseči meje med dramsko poezijo in golim podajanjem. V tem smislu je bila tudi vloga Tina Schirinzija ves čas med karikaturno ostarelega človeka in dejanskim stanjem starca, čeprav dobremu igralcu ni moglo zanikati velikega artističnega in človeškega naboja, ki ga je vnesel v svoj lik. Za naš okus je bil Schirinzij kar se da prepričljiv predvsem v trenutkih, ko je Stadelmannu zarislal ironične podtone, s katerimi je Goethejeva slugo dvignil na raven večplastnega človeka. Ker se je vsa drama vrtela okrog glavnega igralca, so imeli drugi le malo možnosti vključevanja v dramsko teksturo, zaradi česar je markantnejši vtis zapustila le Barbara Valmorin v vlogi Steffi. (mč)

Drevi v Gorici, jutri pa v Trstu Scapinove zvijače gledališča Novi život

Edina gledališka skupina slepih igralcev v Evropi - Dramski studio slepih »Novi život« iz Zagreba, bo danes in v soboto gostovala pri nas. Občinstvu bo predstavila znano Molièrovo komedijo z naslovom »Scapinove zvijače« v režiji priznane umetnice Nine Klefelin. Nekoliko neobičajno scenografijo si je zamislil Ljubomir Mišević. Danes si bo to edinstveno predstavo moglo ogledati v Gorici, jutri pa bo na sporedu v Kulturnem domu v Trstu. Dramski studio slepih »Novi život« je nastal pred štiridesetimi leti. Z uspehom so igralci odigrali več kot 800 predstav in so gostovali v raznih mestih Jugoslavije pa tudi v pomemb-

nih evropskih gledališčih, predvsem v mestih, kjer živijo jugoslovanski izseljenci. Ta skupina, ki jo sestavljajo izključno slepi igralci, je za svoje delo prejela številna pomembna gledališka priznanja. Nasploh lahko rečemo, da je že zdavnaj prerasla mejo amaterskega teatra. Predstave tega zagrebskega gledališča so nadvse kvalitetne, večina igralcev pa je že dosegla visoko profesionalno raven. Nekateri namreč nastopajo na odru že trideset let. Kdor si je že imel možnost ogledati kako predstavo v zasedbi Dramskega studia slepih iz Zagreba, ve povedati, da se igralci gibljejo na odru z neverjetno spretnostjo, tako da sploh ni mogoče opaziti njihove slepote.

Molièrovo delo »Scapinove zvijače« (v originalu Les fourberies de Scapin) je nadvse živahna in zabavna komedija. Ta igra je bila prvič uprizorjena leta 1671. Snov za to delo sicer ni nova; Molière jo je le nekoliko zapletel in osvežil. Glavni junak igre je premeteni sluga Scapin, ki spretno vodi vse za nos. Sluga namreč v Molièrovem času ni bil samo služabnik; bil je tudi vzgojitelj, domači učitelj in svetovalec svojega gospodarja. V tej komediji nastopajo: oče Argant s sinom Oktavom in hčerko Cerbineto ter Žeront s svojima otrokoma Leandrom in Hiacinto. Igra ima seveda srečen konec, saj se otroci obeh očetov poročijo med sabo. Pred poroko pa pride do neverjetnih ljubezenskih zapletljajev, polnih situacijske komike. Vse to povzroči prav sluga Scapino, ki dejansko vodi dogajanje.

Na sliki prizor iz Scapinovih zvijač.

V tržaškem Kulturnem domu nastop ansambla Slovenicum

Drevi bo v tržaškem Kulturnem domu 6. abonmajski koncert Glasbene matice. Nastopil bo Komorni ansambel »Slovenicum«, ki bo predstavil program z naslovom »Mozart in njegovi sodobniki«. Dirigent bo Uroš Lajovic, kot solisti pa bodo nastopili Dunja Vejzović-sopran, Justin Felicijan-rog in Djordje Stanetti-obligatni klavir.

Današnji koncert je posvečen velikemu glasbenemu geniju, ki je umrl pred 200 leti. Ansambel »Slovenicum« se bo tako predstavil s Mozartovimi skladbami in deli njegovih sodobnikov.

Še o polemiki o Venetih in izvoru Slovencev

Junija 1989 so v Ljubljani predstavili knjigo Veneti - naši davni predniki, katere avtorji so bili pesnik in akademik Matej Bor, na Dunaju živeči rojak Ivan Tomažič in diplomirani ekonomist iz Tolmina Jožko Šavli. Omenjeni avtorji so v njej zbrali dotle objavljene prispevke, s katerimi so skušali postaviti na glavo dotedanje ugotovitve o izvoru Slovencev. Knjiga je naletela na precejšen odmev med ljudmi, kasneje, tj. leta 1990 sta v režiji istih avtorjev izšli še dve knjigi na isto temo. Novo sporočilo knjige Veneti - naši davni predniki in Slaven-sko država Karantanija.

Njihovo teorijo so že na samem začetku skušali izpodbiti številni strokovnjaki. Svoje ugotovitve so strnili v letni izdani 10. številki glasila Slovenskega arheološkega društva Arheo, z naslovom Venetovanje; številka je bila tematska, pri njenem snovanju je sodelovalo približno 30 avtorjev iz Slovenije, zamejstva in celo italijanskih znanstvenih krogov.

Da bi podkrepili svoje trditve so »venetofili« (kakor so jih označili v prej omenjeni reviji) pred kratkim izdali še eno knjigo, tj. zbornik Z Veneti v novi čas (založil in uredil Ivan Tomažič - Editions Veneti, 366 strani, naklada 4.000 izvodov). Predstavitev zbornika je bila konec prejšnjega tedna v Cankarjevem domu.

Izd knjige bo, kot kaže, še bolj podžgal polemično med zagovorniki in nasprotniki teorije o Venetih. Več kot zavračanju kritik iz revije Arheo. Ivan Tomažič je na začetku knjige ugotavljal, da je Arheo 10/1990 v bistvu pamflet. »Izdajatelj« trdi Tomažič »ni vanje neke teze, temveč za čim večje izločanje avtorjev knjige Veneti - naši davni predniki«. In še: »Zbornik Venetovanje je zanimiv po številnih uredniških in nemoči njegovih avtorjev, ki bi radi pregledali slovenske zgodovine in o pravih koreninah slovenskega naroda.« Knjiga daje tudi precejšen poudarek študiji z naslovom Veneti in Slovenci izpod perila profesorja Vojislava Nikčevića.

Že dolga leta trajajoča »venetska pravda« se torej nadaljuje, pričakovati pa je še nadaljnje reakcije.

IVAN VOGRİČ

Pred 130 leti so v Trstu ustanovili prvo slovensko Narodno čitalnico Ognjišča slovenske narodne zavesti

Slovenci smo v prvem obdobju druge polovice prejšnjega stoletja, točneje z letom 1860, postali nekoliko bolj sproščeni in optimistično razpoloženi. Zloglasni Bachov absolutizem je za vse čase odpihnil veter zgodovine, skrajno birokratske policijske in ovaduške vezi so se krepko zrahljale, našim prednikom se je torej obetalo ustavno življenje z »zagotovljeno« enakopravnostjo, kakršno so uživali drugi narodi pod mogočnim žezlom monarhije. Tako naj bi bilo po objubah v političnem kot v kulturnem pogledu. Vendar je bila beseda ustavnost zgolj visokozveneča hvalnica obetavnim časom, cesarske obljube so ostale na papirju, slovenske zahteve pa so si zelo počasi utirale pot v politično življenje vsemočnega Dunaja. Petdeseta leta 19. stoletja so pomenila za naše prednike pravzaprav nadaljevanje vsega tistega, kar je bilo pred letom 1848, pred »pomladjo narodov« - bila so izraz hvalečnosti dunajskega cesarskega dvora za lojalnost in usodnem revolucionarnem letu.

Slovenska politična in kulturna društva Še naprej je ostala v veljavi ostra cenzura celotnega javnega, političnega in kulturnega življenja, še naprej cesarsko-kraljevski veljaki niso upoštevali slovenske politične misli, da veljavnosti našega materinega jezika, skratka, rabe slovensčine v javnem življenju, sploh ne omenjamo. Toda že leto 1848 je bilo brez dvoma neizbežen zgodovinski trenutek, ko so se prvič kristalno jasno in tudi dramatično pokazale težnje za uresničitev naše samobitnosti. To je posebej veljalo za narodnostno neizživete Slovence, kajpak v dobrih meri tudi na Tržaškem. Vendar so že precej pred letom 1848 začele pogajati redke, a vendarle dobro vsajane kalii aktivnega slovenstva, ki jih je »pomlad narodov« tudi v Trstu z njegovim naravnim zaledjem na okoliškem podeželju še okrepila. Vse bolj je postajalo očitno spoznanje, da jih ni mogla zatrej niti razmeroma kratkotrajna bachovska zamaščitev.

Ustavna doba šestdesetih let 19. stoletja je kljub majrazličnejšim oviram nudila Slovincem več svobodnega gibanja in dejavnosti kakor prejšnja leta. Obnovljeno je bilo dolga leta povsem izumrlo društveno življenje, ki pa je bilo dovoljeno pod okriljem organiziranih društev. Tako smo imeli Slovenci že okrog leta 1848 nekaj znanih in cenjenih političnih in kulturnih društev - na Dunaju in v Gradcu Slove-nijo, v Gorici Slavjansko bralno društvo, Slavjanski zbor v Trstu ter slovenski društvi v Celovcu in v Ljubljani. Eden največjih slovenskih literarnih zgodovinarjev, prof. dr. Ivan Prijatelj, ki je veljal tudi za izjemnega poznavalca naše kulturne zgodovine, je o slovenskih društvih iz 19. stoletja med drugim zapisal tudi tole: »Ta društva niso bila samo prva zborišča in prve politične arene mladih slovenskih politikov, temveč tudi prve čitalnice in prve vadnice v slovenski konverzaciji«. Zgledi velikih slovenskih mest in kulturnih središč - Ljubljana, Trst, Celovec - niso bili muha enodnevna. Preprosta politična in bralna društva so začeli ustanavljati tudi v manjših krajih; med prvimi so nastala društva v Poštojini in Radovljici. Toda že leta 1852, so društva naglo usahnila in prenehala delovati, le ljubljansko in graško

sta živeli še nekaj let. S strogim zakonom o političnih društvih (uveljavljen je bil l. 1852) je v slovenskih pokrajinah dokončno zamrlo društveno življenje - ohranilo se je le nekaj slovenskih društev na podeželju, ki pa so bolj ali manj živovarila in bila prepuščena udarcem oblasti pred svojim neustavljivim zlomom. Dr. Prijatelj je žalostno ugotovil: »Sredi petdesetih let 19. stoletja je izginila slehera sled za kakim slovenskim društvom!«

Čitalniško gibanje šestdesetih let Naposled so razmere toliko dozorele, da je prišlo do društev, imenovanih čitalnice, ki so bile po svoji organizacijski zasnovi in s svojim delovanjem v marsičem podobne tovrstnim hrvaškim in češkim ustanovam. Tako piše v prvih Narodnih čitalnicah na Slovenskem, dr. Gregor Kocijan in nadaljuje, da so se naši rodoljubi ob ustanavljanju čitalnic zgledovali pri svojih sosedih. Ob tem kajpak ne kaže prezreti posebnosti slovenskih čitalniških združenj. Čitalniško gibanje šestdesetih let preteklega stoletja je bilo le organsko nadaljevanje tistega društvenega življenja na Slovenskem in med našimi predniki, ki se je rejvalo že z letom 1848, a žal prekmalu zamrlo. S čitalnicami se je začelo novo obdobje v našem političnem in kulturnem življenju, to je bil začetek novega obdobja v razvoju in prebujanju slovenske narodne zavesti.

Društveno življenje med Slovenci je spet zažive-lo v vseh svojih razsežnostih. Ob tem spoznanju je zanimivo predvsem to, da sta Ljubljano z ustanovitvijo Narodnih čitalnic prehitela tako Trst kot Maribor. V našem zgodovinskem velja, da je bila prva čitalnica na Slovenskem ustanovljena leta 1861 v Trstu (in še isto leto druga v Mariboru), vendar je takšna ustanova - čeprav le lokalnega pomena - nastala že leta 1840 v Framu pri Mariboru. Ustanovil jo je duhovnik, jezikoslovec, prevajalec in indolog ter eden pomembnejših starejših zapisovalcev slovenskih ljudskih pesmi Oroslav Caf (1814-1874). Kot izjemen poliglot se je Caf sam naučil tudi številnih indoevropskih jezikov (indijščine, keltščine), zbral mnogo slovenskih tiskov do leta 1848 ter gradiva za slovenski slovar in slovnico, ki ga je pozneje uporabil znameniti jezikoslovec Maks Pleteršnik.

Tržaški Slovenci so svojo čitalnico ustanovili že 29. januarja 1861, sredi julija istega leta pa je začela z delom mariborska čitalnica. Slovenska prestolnica je dobila svojo čitalnico 30. avgusta 1861, do leta 1864 pa so imela čitalnice vsa večja slovenska mesta. Celju sta sledili Škofja Loka in Gorica, pa Kranj in Ptuj, kasneje so dobili čitalnice tudi vsi večji in manjši kraji. Razveselili so se jih zavedni Slovenci v Ilirski Bistrici, Kamniku, Vipavi, Ajdovščini, Idriji in še v nekaterih krajih. Tako je bilo po podatkih dr. Coste do leta 1869 na Slovenskem skupaj že 58 čitalnic.

Čitalnice so skrble predvsem za prebujanje narodne zavesti med našimi rojaki živečimi v drugi polovici prejšnjega stoletja. Bržkone v smislu, kakor je v svojem govoru v tržaški čitalnici, 29. decembra 1861, dejal pisatelj, literarni kritik ter vodja mlados-

lovencev Fran Levstik: »V podpiranju narodnosti, ki je do zdaj zanemarjena samo nekaterim sinom svoje matere v srcih pod pepelom tla!« Čitalničarji so svoje poglavitne težnje izražali z besedami, da je čitalnica učilnica slovensčine, da je njen namen omikovati naš slovenski jezik ter da oživi v ljudstvu narodna zavest. Dr. Lavrič je v Bleiweisovih Novicah, 11. februarja 1963 k temu dodal, da je »narodno prebujanje posebno visoka naloga Narodnih čitalnic in Narodnih straž, ki imajo neprenehoma narod buditi in skrbno paziti, da več ne zaspi!« In kakšni so bili programi Narodnih čitalnic? Pripravljale so tako imenovane »Besede«, predavanja in izlete, skrbale so za poučevanje slovensčine, množična zbiranja rodoljubov ter za podobne narodnostno obarvane akcije. »Besede« so obsegale recitacije, zborovske in solistične pevske točke z obvezno Jenkovo slovensko himno Naprej, zastava Slave! Prvemu delu čitalniških večerov je sledila zabava s plesom in najrazličnejše igre, ponavadi eno ali dvodejanke z veselo vsebino. Družabno srečanje, ki je včasih trajalo tudi do polnoči, se je nadaljevalo s plesom in šaljivimi točkami. Skratka, pri čitalniški dejavnosti je bilo najpomembnejše dvoje: glasba in dramatika.

Nenadomestljiv avtor čitalniških sporedov je bil notranjski graščak in liberarni politik publicist, pesnik in skladatelj Miroslav Vilhar. Njegovo pesniško delo je povsem ustrezalo času in dobi, v kateri je nastalo, zato je malodane v celoti ponarodelo. Vilhar je v letih 1865 in 1866 izdal šest drobnih knjižic šaloigre; uprizorjale so jih predvsem čitalnice na Notranjskem in Primorskem. Zgolj skromna oznaka Vilharjevih del govorno kaže, da v kakovosti ni zaostajal za svojimi, iz tujih logov »presajenimi« sodobniki. Nasprotno, s pristno domačnostjo in šegavostjo, ki sta postali pojem slovenskega čitalniškega gibanja, jih je Vilhar celo prekašal. S tem si je pridobil sloves bržčas najboljšega oblikovalca čitalniških večerov. Čitalniško gibanje je po Kocijanovi oceni združevalo vsa naša prizadevanja na kulturnem področju. S svojimi prireditvami je združevalo tudi številne kulturne dekabke, ki so se po svojih močeh prizadevali zadovoljiti čitalniške potrebe. Z domoljubno vsebino in patetično, vendar z mehko ljudsko melodiko, je čitalniška pesem odigrala pomembno vlogo v prebujanju narodnostnih čustev Slovencev. Za slovenski narod so imele čitalnice izjemen pomen. Rodoljubna navdušenost, ki ni bila le prazna beseda, temveč realnost, ki so jo naši predniki hočeš nočeš morali sprejeti, se je v vso mladostno zagnanostjo spoprijela z narodnostno neprebujeno zavestjo Slovencev. Čitalnice - med njimi je bila tržaška prav gotovo vedno v ospredju - so bile kulturna in družabna središča prebujajočega se slovenstva. Za šestdeseta leta, torej za dobo čitalnic, dr. Ivan Prijatelj celo zatrjuje, da je bila »otroško lepa doba brstenja in cvetenja. Da je v čitalnicah od Trsta preko Ljubljane in Maribora do Celovca odmevala slovenska beseda, za tiste čase ni bila tako majhna stvar, velik pomen pa je imelo čitalniško gibanje tudi v razvoju slovenske glasbene in gledališke umetnosti.«

Ivan Virnik

Ta teden na šolskih smučarskih tekmovanjih v Sappadi

Izjemen uspeh naših

Kot smo že na kratko poročali v naši včerajšnji številki, so slovenski dijaki na šolskih pokrajinskih smučarskih tekmovanjih dosegli vrsto zares odličnih rezultatov.

V prvi vrsti naj spet omenimo, da je Valentina Šuber (Slomšek) zmagala med naraščajnicami, Francesca Rapotec (Stefan) pa je bila prva med mladinkami. Naši predstavniki sta se tako uvrstili v deželni del tega tekmovanja. Velik uspeh je dosegla tudi moška ekipa liceja Prešeren, ki je posegla po drugem mestu in si tako prisvojila pravico nastopa na deželnem delu. Danes objavljamo zmagovalce v posameznih disciplinah in uvrstitve naših predstavnikov z veleslaloma v Sappadi.

NARAŠČAJNICE
1. Valentina Šuber (Slomšek) 39'27; 7. Heidi Sigoni (Prešeren) 46'74; 8. Iara Prašelj (Prešeren) 46'86; 9. Claudia Ferluga (Zois) 46'92; 12. Maja Kosmina (Zois) 49'20; 20. Tanja Spacal (Prešeren) 53'22.

MLADINKE
1. Francesca Rapotec (Stefan); 6. Sarah Sossi (Zois) 40'92; 7. Jagoda Škerk (Prešeren) 42'04; 10. Tanja Purič (Zois) 44'49; 11. Gabrijela Pieri (Zois) 44'60; 19. Valentina Fachin (Prešeren) 48'70; 20. Jasmin Rudež (Prešeren) 48'76; 28. Elisabetta Grilanc (Prešeren) 51'80.

NARAŠČAJNIKI
1. Daniele Cusulich (Fermi) 36'71; 11. Peter Ferluga (Prešeren) 43'19; 12. Tomaž Legiša (Prešeren) 44'25; 14. Kristijan Cherin (Zois) 46'58; 23. Kevin Germani (Stefan) 51'13; 25. Andrej Canziani (Zois) 52'13; 26. Matjaž Milič (Stefan) 52'30; 27. Jurij Gruden (Slomšek) 52'31; 29. Marko Križmančič (Zois) 53'56; 30. Črtomir Čadež (Stefan) 54'82; 35. Andrej Štoka (Stefan) 62'99; 36. Rado Kocjančič (Zois) 71'33.

MLADINCI
1. Roberto Lago (Dante) 36'03; 2. Robert Renčelj (Stefan) 36'80; 3. Erik Vodopivec (Stefan); 5. Marko Šuber (Zois) 38'71; 8. Gregor Presker (Prešeren) 40'57; 10. Aleksander Žezlina (Stefan) 41'15; 11. Daniele Toscano (Prešeren) 42'50; 29. Emil Oblak (Slomšek) 48'39; 36. Tomaž Fabec (Prešeren) 53'43.

SMUČARSKI TEK
1. Marco Sirotti (Galilei) 16'57'0; 2. Erik Tence (Zois) 21'13'1; 4. Mauro Nadlišek (Zois) 22'33'0.

EKIPNE LESTVICE
SMUČANJE
ŽENSKÉ
1. Galilei 21
2. Petrarca 30
3. ŽIGA ZOIS 32
4. Dante 36
5. F. PREŠEREN 36
6. Sandrinelli 40
7. Oberdan 55
8. Da Vinci 59
9. Carducci 61
10. Fermi 66
11. SLOMŠEK 67
12. D' Aosta 78

MOŠKI
1. Oberdan 31
2. F. PREŠEREN 34
3. Galilei 37
4. Volta 40
5. Dante 42
6. J. STEFAN 42
7. Galvani 48
8. Petrarca 52
9. ŽIGA ZOIS 55
10. Bachelet 58
11. Nautico 63

SMUČARSKI TEK
ŽENSKÉ
1. Galilei 8
2. Oberdan 12
MOŠKI
1. Volta 9
2. Galilei 11

Prvi dve uvrščeni ekipe v vseh disciplinah se uvrstijo v deželni del.

Mladinske igre

Odlično so se odrezali tudi naši predstavniki na smučarskem tekmovanju za Mladinske igre, ki je bilo prav tako v Sappadi. Jasmina Štrekelj, Martina Kufersin in Fabio Germani (vsi Kosovel) ter Gabrijel Talotti so se namreč uvrstili v deželno fazo, med tekači pa so se na deželno tekmovanje uvrstili David Bogatec, Tabor Drasič in Mitja Košuta (vsi Gruden).

VRSTNI RED VELESALOMA

ŽENSKÉ
1. Francesca Redolfi (De Tommasini) 39'22; 7. Jasmina Štrekelj (Kosovel) 47'47; 12. Martin Kufersin (Kosovel) 50'03; 18. Alenka Pertot (Erjavec) 55'39; 23. Tjaša Gruden (Cankar) 57'87; 24. Alja Hrvatič (Cankar) 77'79; 28. Andrejka Starec (Kosovel) 60'41; 30. Irina Petirosso (Gregorčič) 60'48; 36. Poljanka Dolhar (Erjavec) 65'14; 39. Metka Kuret 68'16; 40. Nina Kocjančič (Erjavec) 68'57.

EKIPNO
1. Dante 15
2. Julia 22
3. De Marchesetti 27
4. S. KOSOVEL 40
5. Campi Elisi 47
6. Codermaz 68
7. Addobati-Brunner 68
8. F. ERJAVEC 77
9. Stuparich 80

MOŠKI
1. Mauro Bruni (Bergamas) 37'12; 8. Fabio Germani (Kosovel) 42'59; 12. Gabrijel Talotti (Cankar) 45'79; 18. Danijel Tence (Gruden) 50'08; 19. Dimitrij Prašelj (Gregorčič) 50'77; 20. Aleš Plesničar (Kosovel) 51'03; 22. Danijel Lovrenčič (Levstik) 51'15; 24. Goran Čuk (Gregorčič) 51'82; 27. Ivan Furlani (Erjavec) 52'65; 28. Peter Furlan (Cankar) 53'09; 31. Fabio Domio (Cankar) 54'45; 35. Dean Sancin (Gregorčič) 55'17; 37. Aleš Omari (Erjavec) 55'25; 39. Robert Debelis (Cankar) 56'38; 43. Peter Berganja (Erjavec) 58'37; 44. Robert Scerni (Erjavec) 58'47; 46. Borut Vidau (Levstik) 58'69; 47. Vasja Vavpetič (Kosovel) 58'85; 48. Sandy Sancin (Gregorčič) 58'98; 50. Pierpaolo Brazzani (Cankar) 61'45; 53. Devan Jagodic (Erjavec) 62'70; 58. Francesco Micalessi (Kosovel) 77'76.

EKIPNO
1. Campi Elisi 30
2. Codermaz 31
3. Corsi 38
4. Dante 49
5. Stuparich 56
6. Julia 58
7. S. KOSOVEL 62
8. I. CANKAR 64
9. Addobati-Brunner 65
10. S. GREGORČIČ 70
11. I. GRUDEN 96
12. F. LEVSTIK 96
13. F. ERJAVEC 97
14. De Marchesetti 104

Pri SK Brdina zavzeto in pridno delajo

Pestra dejavnost

SK Brdina, ki se je ustanovila iz geografske potrebe in želje velike množice (klub šteje približno 150 članov), skuša s svojimi lastnimi močmi maksimalno doseči tudi na tekmovanjih s svojimi predstavniki. Odborniki so tudi sponzorji sami svojega kluba. Organizirali so več zabavnih prireditev, katerih izkupiček je bil namenjen potrebam društva. Pri klubu so mnenja, da niso dovolj samo prireditve od raznih ustanov, ampak je nujno potrebno, da se z vsemi močmi pripomore k kvaliteti in dosegi zaželenih ciljev.

Za doseg te ciljev pa je nujno potrebno pomagati posamezniku, ki se odloči za ta šport. Sami starši prispevajo svoj čas in denar ter zaupajo klubu, da bo tekmovalca pravilno usmerjal in mu pomagal. SK Brdina smatra, da je izredno pomembno, da se smučarjem nudi najboljše pogoje za tekmovanje. Zelo je važno, da se pravilno pripravljajo športniki, s strokovnimi in suhim treninzi. Kajti fizična zmogljivost je predpogoj, da se nato poda na bele površine.

Ni naključje, da se je Brdina odločila za trenerje iz Slovenije, ki sta prof. Dušan Videmšek, vodja jug. demonstratorske vrste, in član demonstratorske vrste Matjaž Šarabon. Z znanjem teh trenerjev se lahko računamo na resne priprave, ki z rednim delom prinesejo sadove. Tako je naprimer Brdina za sezono 90/91 začela z pripravami že junija meseca. Program je realiziran 100 %, saj so snežne razmere bile naklonjene.

Treninzi pri SK Brdina potekajo po načrtu. David Tavčar, Marko Šuber, Kristjan Volpi, Valentina Šuber, Peter Ferluga vadijo pod vodstvom trenerja Videmškega; Jasmina in Anja Štrekelj, Gabrijel Talotti, Fabio Germani, Erik Piccini in Dario Košuta pa vadijo pod vodstvom trenerja Šarabona. S pripravami so začeli na ledeniku Moltalu v Avstriji. Prvi treninzi so bili namenjeni treniranju pravih tehničnih izvedb v vseh disciplinah (slalom, veleslalom, superveleslalom). Poleg snežnih treningov so tekmovalci opravljali tudi suhe treninge in njihovo telesno pripravljenost so

redno testirali. Doslej so opravili 10 treningov v veleslalomu. Slalomski treninzi so bili na programu 5-krat. Zahtevnost posameznih treningov je postopoma naraščala. Mlajša skupina je trenirala večinoma brez kolcev.

Med božičnimi prazniki so opravili 7-dnevni trening na Rogli. Pogoji za treniranje so bili idealni, saj so imeli svoj prostor, na katerem so tekmovalci dnevno opravili od 25 do 30 voženj. Visoka intenzivnost treninga je zahtevala od tekmovalcev visok nivo motivacije in koncentracije. Trening se je pričel z jutranjo gimnastiko, nato je bil na vrsti popoldanski del treninga, ki je bil večinoma namenjen časovnemu preverjanju trenutnega stanja v ekipi. Glede na realizirane treninge in stopnjo pripravljenosti, lahko v letošnji sezoni pričakujemo od naših tekmovalcev dokaj solidne uvrstitve.

V klubu menijo, da je pravilno da je javnost seznanjena, kaj se dogaja s tem klubom. Bilo je že dosti povedanega s strani drugih glede združene ekipe in najboljših smučarjev v zamejstvu. Vsak klub naj bi bil baza za športnika, ki mora nekaj pokazati, da lahko doseže dobre rezultate. Za doseg le-teh pa je potrebno resno in dolgotrajno delo z vsakim posameznikom. SK Brdina je pristopila k delu vestno.

SK Brdina sledi vsemu dogajanju v zamejskem smučanju in prisoten je bil tudi na predstavitvi Združene smučarske zamejske ekipe. SK Brdina, letos žal ni pristopila k združeni ekipi, samo iz razloga, ker je že sama kot klub začela trenirati veliko prej, imela je že izdelan program z določenim številom tekmovalcev ter s temi obveznostmi mora nadaljevati sezono.

Pri klubu upajo, da po končani sezoni 1990/91, kjer bo pregled tudi rezultatov posameznikov, da bo prišlo do združitve.

Zaenkrat se SK Brdina zahvaljuje staršem, ustanovam in vsem tistim, ki zaupajo njenemu programu in ciljem. V. Ž.

Jutri v prvem povratnem kolu košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem

Kontovelci favoriti v derbiju s Sokolom

V prvem kolu povratnega dela košarkarskega promocijskega prvenstva bo najlažjo nalogo imel prav vodilni Kontovec, ki se bo na domačih tleh v slovenskem derbiju spoprijel z zadnjeuvrščeno ekipo Sokolom. Ena izmed drugouvrščenih ekip, Stella Azzurra bo gostila razočarano in demotivirano postavbo Bora, vse ostale drugouvrščene postavbe pa se bodo nekateri med sabo, kar pomeni, da bodo nekateri ekipe konec tedna znatno poslabšale položaj na lestvici v primerjavi s Kontovelom.

Na dnu lestvice bodo ekipe pred težko preizkušnjo, med temi pa bi lahko presehnili cicibonaši, ki so v zadnjih tekmah vidno napredovali in bodo tokrat na domačih tleh igrali s Scoglietto.

Glede sobotnega derbija v Repnu naj omenimo, da se ekipi drugič srečata v zgodovini promocijske lige, prva tekma v Nabrežini pa se je končala z dokaj tesno zmago Kontoveca (75:67). Na tisti tekmi so Mednovi fantje zaigrali znatno pod svojimi sposobnostmi in so le s težavo v zvezi, ki so nastopili zelo motivirano in den nastop Kontovec, ki morajo ohraniti prednost na lestvici glede na ostale

ekipe, obenem so na lastnem igrišču še nepremagani in so večkrat slavili zelo izdatne zmage. Če dodamo, da se je po dvomesečni odsotnosti vrnil v postavbo center Corrado Čuk, je jasno, da o zmagovalcu ni dvomov. Po drugi strani se bo Sokol skušal čimbolj upirati domačinom, s povratkom Mitje Dupertaka pa se je napadalni potencial Papisove vrste še povečal. Pričakujemo zato dopadljivo tekmo. Za borovce se je prvenstvo praktično že izteklo, saj nimajo več nobenih možnosti za povratek proti samemu vrhu lestvice, izognili pa so se tudi spodnjemu delu razpredelnice. Analiza takega poloma ni enostavna in niti povsem jasna, saj imajo borovci drugi najboljši napad v ligi - povprečno 93 točk na tekmo, v nedeljo pa so se proslavili s skoraj rekordno nizkim izkupičkom točk (52). Imeli so sicer težek razpored v začetku prvenstva (Stella Azzurra doma, Kontovec in Santos v gosteh), pravi polom pa so ga doživeli v zadnjih treh tekmah, kjer so izgubili s Cicibono in CUSom doma ter Barcolano v gosteh. Zbrali so torej 6 zmag in 6 porazov, s šestimi porazi pa je lani Cicibona končala prvenstvo na odličnem 3. mestu. V tisti ekipi so lani na-

stopali isti letošnji Borovi igralci, katerim so se pridružili še Andrej Pieri in Fabrizio Korošec (najboljša letošnja Borova strelca) in Furio Franceschin (lani tretji najboljši strelac prvenstva). Trenerju Fabiu Sancinu očitno ni uspelo dobro uigrati celotne postavbe, saj so bili dosežani rezultati povsem negativni, tudi igra sama pa ni zadovoljiva. Vsekakor bodo borovci v nadaljevanju prvenstva skušali popraviti slab vtis iz prvega dela, že v nedeljo pa bodo imeli priložnost, da se oddolžijo za poraz s prve tekme s Stello Azzurro, ki jih je v uvodnem kolu presenetila kar v gosteh z izidom 76:73.

V soboto popoldne bo zanimivo slediti tekmi Cicibona - Scoglietto, saj so cicibonaši s prihodom trenerja Lucia Martinija in kasneje bivšega igralca Alabarde Colognello znatno izboljšali igro, dosegli so presenetljivo zmago z Borom, tesno izgubili s Santosom, za las pa izgubili v gosteh z drugouvrščeno Fincantierjem. V prvi tekmi prvenstva so se našli dobro upirali Scoglietto. Tokrat bodo cicibonaši zaigrali na domačih tleh, Scoglietto pa si ne sme privoščiti več nobenega poraza, če hoče še upati na napredovanje. V primeru zmage pa bi Cicibona dohitela tudi Libertas, ki bo v tem kolu prost.

V. Jogan

Ženska rokometna C liga

Krasovke doslej ugodno presenetile

Krasove rokometnice so v letošnji sezoni zares poskrbele za izredno presenečenje.

V prvenstvu C-lige naša dekleta premočno nizajo uspeh za uspehom. Beseda presenečenje je v tem primeru dokaj posrečena, saj pred začetkom prvenstva niti največji optimisti v Krasovem taboru niso pričakovali tako ugodnega razpleta naših.

V lanskim sezoni so namreč krasovke pretežno izgubljale in so se uvrstile šele na predzadnje mesto na lestvici. Igra naše ekipe se je torej letos močno izboljšala.

Varovanke trenerja Božjeglava čaka v nedeljo ob 11. uri na domačem igrišču tekma z ekipo Nieveo iz San Donaja. V drugem kolu so jih naše v gosteh visoko premagale in sicer z rezultatom 9:21. Nasprotnice zasedajo komaj predzadnje mesto na lestvici in torej lahko mirno rečemo, da so krasovke nesporne favoritinje na tem srečanju.

LESTVICA PO 7. KOLU

Kras	6	6	0	0	183:103	12
Musile	6	5	0	1	170:67	10
Treviso	6	4	0	2	89:75	8
Fregona	6	3	0	3	99:109	6
Gonars	6	2	0	4	96:97	4
San Donà	6	1	0	5	62:87	2
San Fior	6	0	0	6	56:217	0

PRIHODNJE KOLO (3. 2. 91)
Kras - Nieveo San Donà, Gonars - Fregona, Musile - Coletti, San Fior prost. (TANJA)

obvestila

ŠD BREG
SMUČARSKA SEKCIJA
obvešča, da bo odhod avtobusa na smučarski izlet v Sappado v nedeljo, 3. februarja, ob 6. uri iz Doline, ob 6.10 iz Boljunca in ob 6.15 iz Boršta.

ZŠŠDI
obvešča, da bo danes in jutri, 2. februarja urad v Trstu zaprt za javnost.

SK DEVIN
organizira v nedeljo, 3. februarja, smučarski izlet na Drobač (Avstrija). Informacije in vpis B. Škerk (tel. 200236).

danes igra za vas - danes igra za vas

Karel Ferfolja

totocalcio

Atalanta - Juventus	X 2
Bologna - Inter	X 2
Cagliari - Napoli	X
Lecce - Pisa	1
Milan - Cesena	1
Parma - Lazio	1 X
Roma - Genoa	1
Sampdoria - Fiorentina	1 X
Torino - Bari	1
Lucchese - Reggina	1
Triestina - Messina	1 X 2
Trento - Como	X
Oltrepò - Viareggio	1 X 2

Karel Ferfolja (letnik 1957) še danes predstavlja enega od simbolov nogometne enajsterice Mladosti. Ceravno ga je pot peljala tudi v Gorico (Pro Gorizia), Tržič in Faro, je za domače društvo odigral nešteto srečanj. V vlogi napadalca je pokazal velik smisel za gol, ki mu je bil tako rekoč prirojen. Zato ni čudnega, če je v svoji karieri v dresu Mladosti dosegel več kot 60 zadetkov, kar predstavlja zavidljiv izkupiček za vsakega napadalca. Prejšnji teden je Robert Kalc pravilno napovedal 10 izidov

konjske dirke - konjske dirke

Ipseo LB (skupina 2) je po našem v Rimu nesporni favorit, saj je trenutno v dokaj dobri formi. Nevaren pa bi lahko bil tudi Last Round (skupina x), od skupine 1 pa naj omenimo Ivano Jet, ki je bila na zadnjih tekmah vselej v ospredju.

Če ne bo naletel na naivne spodrsiljaje na samem startu, bo Ibisco GD (skupina 1) gotovo eden izmed favoritov na tekmi v Milanu. Ibisov najnevarnejši tekmeč utegne biti Fletcher Ram (skupina x). Od skupine 2 bi omenili Fiume D' Assia, ki je zelo hiter.

V Bologni bi se lahko izkazal Folletto Sol (skupina 2), ki je zmagal na enaki progi kot bolonjski. Ingiulla (skupina 1) pa bi mu lahko prekrizala računo, saj je trenutno v odlični formi. Od skupine x bi lahko ugodno presenetil Gheroso LB, ki ga bo ob tej priložnosti vodil P. Gubellini.

Ira Vinci (skupina 2) je trenutno v odlični formi in bo gotovo juršala na zmago v Firencah, čeprav bi jo Interesig OK (skupina x) lahko presenetil. Na zadnjih tekmah je sicer delno odpovedal, zmore pa veliko več. Od skupine 1 bi omenili Fewood, ki ima dobro startno izhodišče.

V Padovi je naš favorit Liscal Gan (skupina x), ki se je v nedeljo odlično izkazal v Bologni. Od skupine 1 je zelo

nevarna Isidora, medtem ko bi od skupine 2 gotovo omenili Finglish.

Na tekmi v Pizi je naš favorit Gutenberg (skupina 2), ki mu progga še posebno zalega. Od skupine x bi omenili Lastorja, ki se je uspešno vrnil na hipodrome, od skupine 1 pa ima nekaj možnosti Jpoyner-Kersee.

DIRKA TRIS

Naši favoriti: št. 7 Alberto S.; št. 11 Mr. Sunday; št. 3 Lambourn.

Za sistemiste: št. 10 Purple Heart; št. 9 Ivy Ful; št. 5 Song For.

totip

1. — prvi	2
drugi	x 1
2. — prvi	1
drugi	x 2
3. — prvi	2
drugi	x 1
4. — prvi	2
drugi	x 1
5. — prvi	x
drugi	1 2
6. — prvi	2
drugi	x 1

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naračajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglas: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 1. februarja 1991

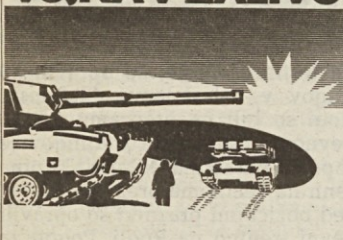
TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

VOJNA V ZALIVU

Ob odločnem nasprotovanju libanonskih sunitov in pomislekih Berijevih šiitov Libanonski Palestinci obnovili napade Izrael pa tokrat odgovarja z vso silo

JERUZALEM — O pozitivnem razvoju dogajanj v Zalu (za protiraško koalicijo) nedvomno priča tudi dejstvo, da ponovno prihajajo na dan vsa neresena bližnjevzhodna vprašanja. Že 48 ur večevni palestinski raketometalci občasno bombardirajo južnolibanonski tamponski pas proizraelskih krščanskih sil. Do sedaj niso povzročili večje škode, izraelski vojaški odgovori pa so bili po vsem sodeč izredno težki. Izraelske težke havbice dolgega dometa so včeraj iz južnolibanonske Ras Baijade ponovno bombardirale palestinsko taborišče Rašidija južno od Saide (Sidon). Iz taborišča, v katerem živi kakih 17 tisoč Palestincev, se dvigujejo stebri dima. Trenutno še ni podatkov o žrtvah, agencijske vesti pa navajajo, da se je začel splošni beg vsega prebivalstva proti severu izven dometa izraelskega topništva. V Jeruzalemu trdijo, da so libanonski Palestinci obnovili sovražnosti po ukazu iz Bagdada, obenem pa navajajo, da Izrael v tem primeru ne bo pokazal potrpežljivosti kot ob iraških raketnih napadih, temveč bo odgovoril z vsemi razpoložljivimi silami. Da skuša Bagdad vojaško in teroristično angažirati Palestince, priča tudi vest, da je južnolibanonska krščanska vojska le štiri kilometre severno od izraelske meje včeraj prestregla skupino palestinskih gverilcev, v spopadu so bili trije Palestinci ubiti, med proizraelskimi silami pa sta bila le dva vojaka lažje ranjena. Kasneje je Demokratična fronta za osvoboditev Palestine proiranskega palestinskega voditelja Najefa Havatmeha v Saidi sporočila, da so se njeni borci spopadli z izraelsko izvidnico. Palestinski gveril-

ci pa kot kaže tokrat ne uživajo podpore med avtohtonim libanonskim prebivalstvom. Verski voditelj muslimanskih sunitov iz Saide Mustafa Saad je namreč obsodil obstreljevanje z raketami južnolibanonskega tamponskega pasu in kot »nelogične« ožigosal palestinske poskuse preboja na izraelsko ozemlje. Tudi Berijev šiitski Amal se je ogradil od zadnjih palestinskih pobud. Da pa bi bila mera polna, so predsinočnim libanonske oblasti na bejrutskem letališču aretirala glasnika Abu Nidalove palestinske skupine Valida Hale-da. Uradno ga obtožujejo, da je v Bejrut prispel s ponarejenim potnim listom, po vsem sodeč pa lahko v kratkem pričakujemo, da bo Libanon ob podpori Sirije krepko stopil na prste vsem tistim, ki aktivno podpirajo Sadama Huseina.

Položaj na severni izraelski meji je torej do skrajnosti napet, nič boljše pa ni na meji z Jordanijo. Hašemitskemu suverenu je do sedaj do neke mere uspelo ohraniti svojo nevtralnost v spopadu, a vedno več je znakov, da bi lahko jordanski Palestinci začeli z akcijami proti izraelskemu ozemlju z nepredvidljivimi posledicami za usodo jordanskega kralja Huseina. Po vsem sodeč pa to izraelski vladi ne povzroča večjih skrbi. Trenutno imajo še največ težav z aretacijo zmernega palestinskega voditelja Sarija Nuseibaha, ki je včeraj odločno ovrgel obtožbe, da je vohunil za Irak, dokazov o njegovi krivdi pa še ni.

Od kod so in kdo vežba atentatorje ki so vse bolj glasni

WASHINGTON — Z izbruhom zalivske vojne so se na svetu pomnožili atentati proti ameriškim in zavezniškim objektom. Vendar koliko je teh atentatorjev, kje jih vežbajo in kje so njihovi centri? Ugledni dnevnik iz Washingtona Newsday poroča, da je po svetu več kot tisoč iraških teroristov, ki so se vadili več let v okolici Bagdada, sedaj pa so se razpršili na vse štiri strani neba, da bi po vsem svetu dali čutiti »svojo prisotnost«.

Izvedenec Paul Wilkinson z ugledne britanske univerze St. Andrews, ki se profesionalno ubada s terorizmom, pa je dejal, da je trenutno Bagdad center svetovnega terorizma, vendar pa, da ne smemo podcenjevati prejšnja centra Sirijo in Libijo. Prav v teh državah razpolagajo teroristi z ogromno količino sametexa češkoslovaške proizvodnje, ki jo bodo prav gotovo uporabili.

»Petnajst dni po izbruhu vojne še niso opravili nobenega posebno »odmevnega« atentata, vendar pa teroristi le čakajo pravo priložnost, odločitev pa bo pripadala le iraškemu vrhu,« pravi Wilkinson.

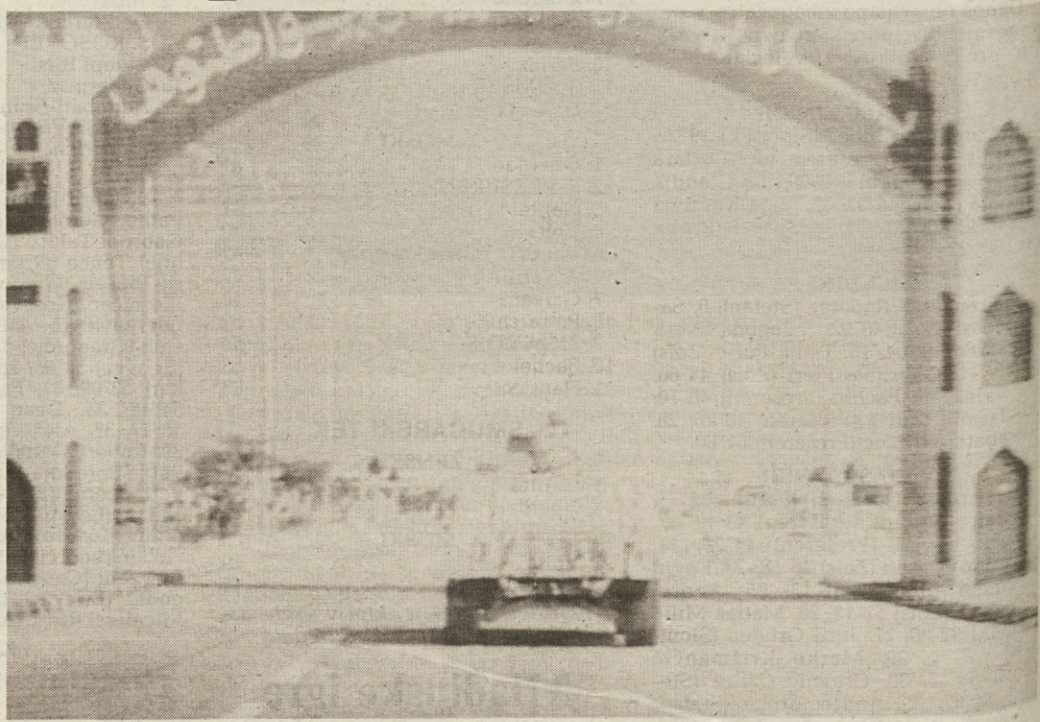
Tudi včeraj so teroristi opravili vrsto atentatov po vsem svetu. Človeških žrtev ni bilo, pa tudi gmotna škoda je bila relativna. Atentate so opravili v Limi, glavnem jemenskem mestu Sani, Bejrutu, Manili, Amanu in še marsikje drugje. V glavnem so to bile bombe z omejeno jakostjo ali pa manjši nočni požari.

VB in ZDA imajo v Zalu prave »rambe«

NIKOZIJA — Ofenziva na kopnem se je komaj začela, multinacionalni vojaški kontingent pa že razmišlja, kako bi še bolj presenetil iraške vojaške. Britanci in Američani razpolagajo s posebnimi enotami izredno izurjenih vojakov, ki lahko preživijo v zasedi ali v katerih koli skrivališčih tudi po deset dni, njihov glavni cilj je pobijati, ne da bi za seboj pustili najmanjšo sled.

Ti, razvpitemu Rambu podobni sila, ki so člani enote Seals (tulenj) ameriške vojne mornarice in britanskega letalstva Sas (Special Air Service). Njihova posebnost je, da ubijajo z golimi rokami, v popolni tišini in da gredo v akcijo v skupinah po štiri. Med urjenjem, ki je dolgo in izredno strogo, se morajo učiti vseh veščin preživetja v najslabših življenjskih pogojih, celo hrano si morajo znati pripraviti, pa čeprav so to mravlje ali lesni prah in mast za čevlje. »Rambe« je multinacionalni kontingent te dni namestil vzdolž meje med Irakom, Kuvajtom in Savdsko Arabijo.

Prvi posnetki iz Kafdžija

Jordanska televizija je posredovala posnetek vhoda iraških oklepnih enot v savdski Kafdži (zgoraj), v protinapadu (spodaj) pa so ameriške sile uporabile tudi izredno hitra terenska vozila

Izraelske vaje ob meji

Izraelska vojska je imela te dni manevre na severni meji, kjer so Palestinci okrepili svojo dejavnost z libanonskega ozemlja. V ozadju je jasno vidna bodeča žica, ki predstavlja mejo z Libanom (Telefoto AP)

Na kratko o Zalu

WASHINGTON — Šef vojaške zdravstvene službe je odločil, da ameriški vojaški ne bodo smeli uporabljati ovratnic proti bolham, ki jim jih pošiljajo od doma. Vojaki so menda potožili, da jih ponoči grizejo pušavske bolhe, nadebudne mamice pa so svoje fante začele zalagati s pasjimi ovratnicami proti bolham. Zdravniki so uporabo prepovedali, ker so ovratnice za človeka škodljive, poleg tega pa bi vojaške lahko ovirale pri »delu«. Bolhe bodo pregnali s tradicionalnim praskanjem.

...

WASHINGTON — Gospa Bush je v skrbeh zaradi svojega soproga. Od kar je izbruhnila vojna, predsednik Bush malo spi, neredno je in je stalno pod pritiskom. »Predsednik je izčrpan,« je diagnoza gospe Barbare, ki je dodala tudi, da njen mož zadnje čase vse pogosteje prihaja pozno domov. Američani pa vedo, da za Bushevo vedenje ni kriv samo Zaliv, pač pa predvsem mirovniki, ki nedaleč od Bele hiše skoraj neprestano vzklikajo gesla miru ob spremljavi... bobnov.

...

AMAN — Iznajdljivost ameriških vojaških sil ne pozna meje. Iz letal v akcijo mečejo poleg bomb tudi letake, s katerimi vabijo iraške vojaške k predaji. »Navodila« so natisnjena v arabščini in angleščini, natisnili pa so jih dobrih pet milijonov. Tudi predaja sovražniku ima svoja pravila: vojak, ki se želi predati, se mora počasi približati sovražniku, orožje mora obesiti na levo rama s cevjo navzdol, v desni roki pa mora držati predmet bele barve, s katerim mora mahati. Tudi ameriški vojaški so se morali naučiti nekaj arabskih stavkov, in sicer: »Roke k višku!« in »Mirno odloži orožje!«. Kaže pa, da je mimo tovrstnih »vljudnosti« še najbolj učinkovit ukaz »Nehaj že vendar!«

...

RIM — Vojna ima tudi svoje pozitivne plati, menijo na italijanskem notranjem ministrstvu, kjer so iz mesečnega poročila sil javne varnosti ugotovili, da je bilo januarja v velikih mestih znatno manj ropov in vlomov. Posledično je tudi manj sodnih prijav in zahtev po odškodnini. Očitno je številčnejša prisotnost policistov na ulicah edini način za preprečevanje vsakdanjega drobnega kriminala.

Vojna bo dolga saj ima Irak mного orožja

MOSKVA — Eden vidnih svetovnih vojaških izvedencev Sergej Bogdanov je včeraj zapisal nekaj zanimivih trditvev v glasilu sovjetske Rdeče Armade Krasnaja zvezda.

»Ne smemo podcenjevati iraškega vojnega potenciala, saj bi lahko to podcenjevanje drago stalo ZDA in njihovim zaveznikom. Tudi zmaga Amerike nikakor ne bo hitra ne lahka,« piše Bogdanov.

Slednji v tem odmevnem članku nadaljuje, da ima Irak velik vojni arsenal, s katerim lahko nasprotniku priredi zadane velike izgube. »Če pa analiziramo dosedanj potek zalivske vojne,« nadaljuje izvedenec, »ne bi bil prepričan o dokočnem propadu Iraka.«

»Trenutna logika vojne sili obe nasprotujoči si vojski, da razširita lok svojih operacij, tako da si lahko pričakujemo, da se bo vojna čimprej razširila,« pravi Bogdanov.

Drugi del članka pa je sovjetski vojni izvedenec posvetil možnosti, da se vojna nevarno premakne proti sovjet-skim mejam, kar ga razumljivo zelo skrbi. Predvsem pa ga skrbi dejstvo, da bi lahko vojna destabilizirala sovjetske dežele, kjer se upori proti centralni oblasti vrstijo na dnevnem redu, na primer v Gruziji, Armeniji in Azerbajdžanu.